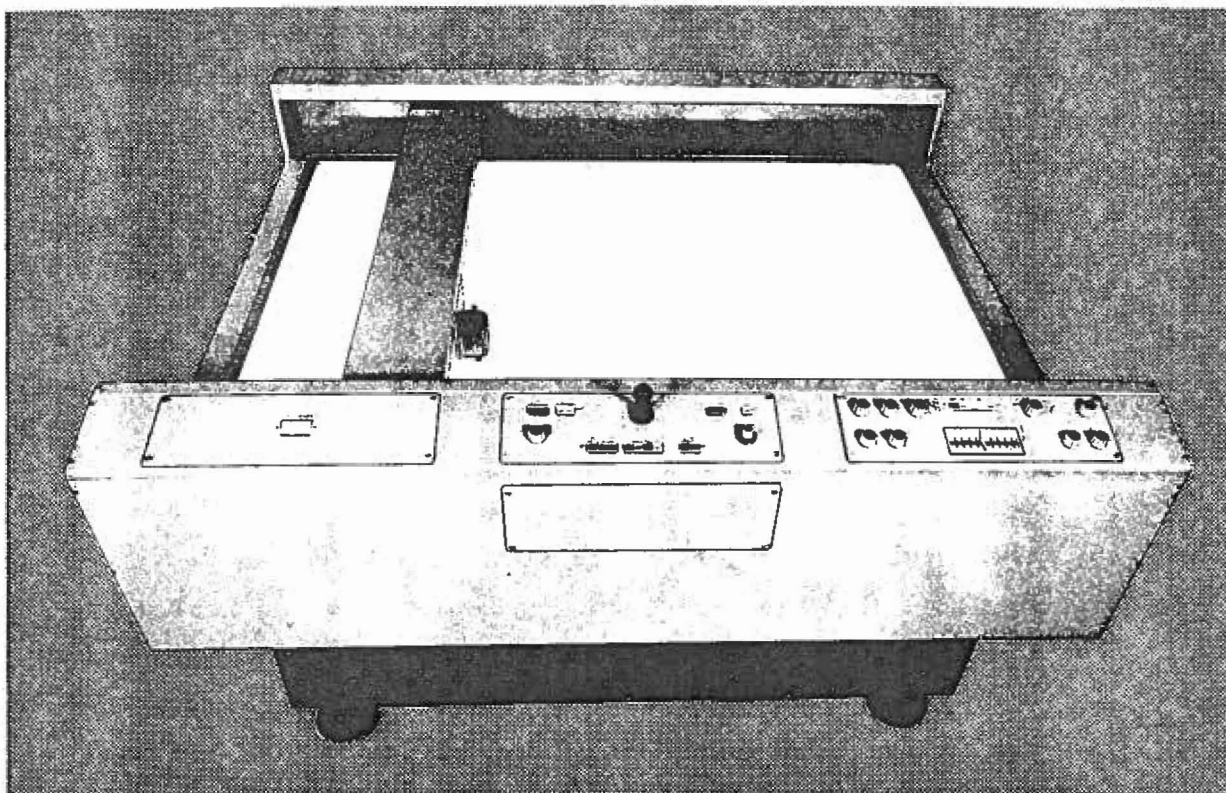


SØVÆRNS- ORIENTERING



Der blev solgt 69.000 søkort

Søkortarkivet solgte i fjor 69.050 søkort, hvoraf 62.165 over Danmark, 5.902 over Grønland og 983 Skærgårdskort. Søkortarkivet trykte selv de fleste kort, men det øgede salg af visse kortnumre gjorde det nødvendigt at sende de store oplag til trykning på flerfarvet rotationspresse i et privat trykkeri. Det drejede sig om 14.449 kort.

For at standardisere og forbedre søkortene og for at gøre dem tidssvarende, er der nedsat en arbejdsgruppe, der har til opgave at udarbejde forslag til et prototypekort. Det skal danne grundlag for fremstillingen af alle nye kort.

Den svenske søkort-direktør, P.O.Fagerholm og tre af hans

medarbejdere har netop aflagt besøg på Søkortarkivet. Det primære formål med besøget var at drøfte de danske erfaringer med søopmålingens dieseldrevne 6 m opmålingsmotorbåde. Bådenes egenskaber blev bl.a. demonstreret ved sejlads i Sundet. De danske både blev i sin tid bygget på grundlag af svenske erfaringer med en tilsvarende type, og fra svensk side ønsker man nu at bygge videre på de danske erfaringer ved bygning af en ny serie både.

Sidste efterår gav Forsvarsministeriet tilladelse til at indkøbe en KINGMATIC MK III kooridinatograf. Den er nu færdigopstillet og taget i daglig brug. En del af anlægget, der har kostet trekvart million kr., ses over disse linier. Koordinatografen er i stand til automatisk at udtegne rentegningskort. (SKA)

Tilfredshed med lørdagsfriheden

Lørdagsfrihed indførtes i Søværnet for skoler og skibe den 26.juni i år. Der blev kompenseret for bortfald af lørdagsarbejder ved en omlægning af øvelses- og arbejdstiden.

Samtidig med lørdagsfrihedens indførelse anmodede Forsvarskommandoen om, at værns- og korpschefer inden 1.november fremsatte de bemærkninger, som den midlertidige ordning gav anledning til. Chefen for Søværnet har nu svaret, at erfaringerne i det store og hele har været gode og viser, at de af ordningen omfattede skoler har opnået en mere rolig undervisningsrytme end tidligere.

For Flådens skibe i havn har ændringen ikke givet beredskabs-, uddannelses- eller vedligeholdelsesmæssige problemer. Chefen for Søværnet nævner dog, at muligheden for afvikling af ferie- og strygedage, afspadsering m.v., der tidligere i en vis udstrækning fandt sted på arbejdslørdage, er blevet yderligere vanskeliggjort.

Efter en afvejning af fordele og ulemper ved ordningen foreslår Chefen for Søværnet, at den midlertidige ordning med lørdagsfrihed gøres permanent. (MST)

Ombygning af Marinekaserne København

En modernisering af Marinekaserne København har været igang siden oktober 1969. Ombygninger foregår i 5 etaper.

1.etape, der omfattede sanering af sovestuer og baderum i

kasernens nordfløj, afsluttedes sidste efterår. Herunder blev de store sovestuer ændret til fire-mands-lukafer. 2.etape, der omfattede lignende ombygning i midterfløjens nordlige ende, er netop blevet afsluttet.

3. og 4.etape bliver en ombygning af midterfløjens sydlige ende samt sanering og udbygning af cafeteria-faciliteter, forventes afsluttet i februar næste år.

5.etape, der omfatter en tilsvarende ombygning af sydfløjen og indretning af fritids-faciliteter i bygningens nordlige del, ventes afsluttet primo 1973. (MSK KBH)

30 ville være seniorsergent

30 oversergenter havde ved ansøgningsfristens udløb 15. oktober indsendt ansøgning til Chefen for Søværnet om ansættelse som seniorsergent. Da normeringen i dette finansår kun giver mulighed for ansættelse af 11 nye seniorsergenter, har ikke alle de kvalificerede blandt ansøgerne kunnet tilbydes ansættelse. De 11 oversergenter, der nu har fået tilbud om ansættelse pr. 1.december, fordeler sig på følgende tjenestegrene: 4 mine, 2 intendantur, 2 artilleri, 1 radio, 1 tele og 1 kampinformation.

Det er i øvrigt hensigten at indstille til Forsvarsministeriet, at den fastsatte norm på 122 seniorsergenter forøges, således at der i finansåret 1972/73 evt. kan antages yderligere 24 seniorsergenter. (MST)

Fremtidens krigsskibstyper

I sin introduktion til den seneste udgave af JANE's SURFACE SKIMMERS udtaler redaktør Roy McLeavy, at overgangen fra displacementskibe til ikke - displacementskibe er en af de mest revolutionerende ændringer, der nogensinde er sket inden for krigsskibsbygning.

Ved militære SKIMMERS forstås fartøjer, der bevæger sig lige hen over vandoverfladen, såsom luftpuddefartøjer og hydrofoil-fartøjer, og McLeavy er overbevist om, at verdens flåder i fremtiden mere vil bevæge sig i luften end på selve vandoverfladen.

Fartøjer af denne art forventes i fremtiden at ville er-

statte en lang række krigsskibstyper fra lette patruljebåde til destroyere, minelæggere, troppetransportskibe og skibe udstyret med fly, der kan starte og lande lodret. Der er på disse områder gennem de seneste år udarbejdet en lang række projekter på typer, som helt eller delvis vil afløse eksisterende krigsskibstyper. Hvis disse forslag sættes i kraft - og det er der kun få, der betvivler, de ikke vil - så vil udgifter til sådanne fartøjstyper være en af de største poster på de fleste søfartsnationers forsvarsbudgetter i fremtiden.

England, som længe har haft en førerstilling hvad angår udviklingen af luftpudefartøjer, er ved at miste denne position, og McLeavy påpeger, at US Navy er den første marine i verden, som har adopteret SKIMMERS over en bred front.

Det første US hydrofoil-fartøj, en patruljebåd på 150 tons udrustet med missiler vil blive sat i produktion i 1972/73, og den første amerikanske luftpude-destroyer med en marchfart på 100 knob forventes at være operativ i slutningen af 70'erne. Samtidigt hermed indleder den amerikanske flåde en række forsøgsprogrammer med de såkaldte overflade-effekt-skibe, der er en videre-udvikling af luftpudefartøjet. Med en turbojet-fremdrivning forventes disse skibe at blive så hurtige og manøvrere så godt, at de kan overgå selv en atomubåd. Med en forventet stor sødygtighed vil skibe af denne type kunne nå frem til brændpunkter overalt i verden hurtigere end eksisterende krigsskibe. Admiral E.R.Zumwalt, CNO, USN har i denne forbindelse udtalt, at skibe af denne art med en tophastighed på mere end 100 knob sammenholdt med en moderne destroyers tophastighed på 40 knob vil blive forløberen for en fremtidens hurtiggående flåde, der vil revolutionere hele begrebet om søherredømme.

Skibenes størrelse er ikke noget problem. De foreløbige resultater af prøver og undersøgelser viser, at overflade-effekt-skibe på 4000-5000 tons kan bygges. Det åbner mulighed for opbygning af en flåde, som til overmål kan opfylde samtlige de krav, der i dag stilles til sømilitære flådestyrker.

Den amerikanske flåde har iværksat byggeriet af 2 prototyper hver på 100 tons, som skal anvendes til særlige forsøg og undersøgelser af de muligheder, som denne skibstype synes at rumme. Prototyperne bliver 40 m lange, 12 m brede og vil tilsammen koste 15 mil.dollars.

Desuden er amerikanerne gået i gang med planlægning af den næste prototype, som vil blive på 2000 tons.

Den kommende udgave af JANE's SURFACE SKIMMERS omtaler et fartøj på 1000 tons, som er under udvikling i USA. Fartøjet, der påtænkes anvendt i arktiske områder, vil få en maksimumfart på 150 knob, en nyttelast på 300 tons, en udholdenhed på 60 døgn, og en aktionsradius på 3000 sømil.

Om Sovjetunionen siger McLeavy, at også her vises der stor interesse for SKIMMERS i sømilitær anvendelse. Militære udgaver af civile luftpuddefartøjer er allerede sat i produktion og der gennemføres for tiden forsøg med luftpuddefartøjer som landgangsfartøjer.

Publikationen viser også en del af de særlige formål, hvor luftpuddefartøjer med stort held kan anvendes. Som eksempel herpå omtales detaljeret en stor luftpudeplatform, som er i stand til at løfte et helt olieboringsanlæg med alt personel og udstyr tværs over utilgængelige områder i arktiske egne.

De fleste, der beskæftiger sig med studiet af SKIMMERS, er overbeviste om, at især overflade-effekt-skibe vil få ligeså stor betydning for hele fremtidens krigsskibsbygning, som atomfremdrivningen fik det for undervandsbådene. (MST)

Tordenskiolds fødselsdag

Den 28. oktober nedlagde chefen for Flådestation København, kommandør H.L.Prause, på Søværnets vegne en krans ved Tordenskiolds sarkofag i Holmens Kirke. Den norske stat var repræsenteret af ambassadør Arne Skaug, og direktør E.Friisager nedlagde en krans fra foreningen Danske Tordenskiold-Venner, ligesom Tordenskioldgården i Frederikshavn havde sendt en blomsterhilsen.

Efter kransenedlægningen holdt provst H.Sandbæk en kort andagt, hvorefter man indskrev sig i Danske Tordenskiold-Venners bog, der beror ved Holmens Kirke. (FLS KBH)



ARSENALET
KONGEPORTALEN

Søværnets jule-askeskål 1971

Som det er sket igennem de sidste 17 år har Den kongelige Porcelænsfabrik også i år fremstillet Søværnets juleaskeskål til brug for personalet og andre interesserede. Den har vist sig mange steder at være en populær lille julegave.

Skålen, der som sædvanligt er fremstillet i en fajance- og en porcelænsudgave, har i år ovenstående motiv af den gamle Kongeportalen. Prisen er med moms kr.8.85 for porcelæn og kr.7.90 for fajance. Bestillingslister er udsendt til alle tjenestesteder, og levering finder sted i december. (SMK BHS)

Indland kort

Forsvarsminister Kjeld Olesen aflægger besøg i Marinestaben den 8.november. Chefen for Søværnet vil give en orientering om Søværnets forhold.

Søværnets heraldiske Arbejdsgruppe har på sit sidste møde drøftet udformning af våbenskjold for Søværnets operative Kommando, Søværnets Materielkommando og for BARSØ-klassen.

Chefen for Søværnet har fra 1. til 6.november deltaget i "The Second International Seapower Symposium" på "Naval War College", Rhode Island, USA.

Bevogtningsfartøjet NEPTUN bjærgede den 9.oktober en redningsbåd til en værdi af ca. 9.000 kr. vest for Bornholm. Den tilhørte det tyske skib HELGA DEHDE, og der rejses nu krav om bjærgeløn.

Chefen for Søværnet har anmodet Flyvevåbnet om at få stillet plads til rådighed i flyverklasse 1971-IV 1. april til 1.august næste år på Flyvestation Avnø for 2 søofficerer. Efter denne uddannelse påregnes de sendt på helikopterkursus i USA.

5.Fregatdivision vil blive inspiceret af Chefen for Søværnet ved kommandørkaptajn O.Felding den 11.november. Inspektionen vil finde sted under forlægning fra Flådestation Korsør til Næstved.

Udland kort

En sovjetisk delegation fra Søkrigsskolen i Leningrad har aflagt besøg ved den svenske marine for at studere søofficersuddannelse. Delegationen, der blev ledet af viceadmiral V.A.Chrenov, besøgte bl.a. Sjökrigsskolan i Näsbyark og orlogsskolerne ved Hårsfjärden.

Sovjet har slækket på restriktionerne for sejlads med hydrofoilbåde, der hidtil ikke har måttet fjerne sig mere end 20 sømil

fra land. Det sker efter at den nye KOMETA-hydrofoilbåd har fuldført en rejse på 1900 km fra Sortehavet rundt om Europa til Leningrad.

Tilgangen til de norske befalingsmandsskoler er ikke tilfredsstillende. Forsvarsminister Fostervoll siger, at flere muligheder er til vurdering, bl.a. differentieret uddannelsestid afhængig af optagelsesgrundlaget og udvidet specialisering.

En sammenligning mellem USA's og Sovjets større orlogsskibe fordelt på alder viser, at USA har 104 skibe i gruppen 0-10 år, mens Sovjet har 149. I gruppen 11-20 år er tallene 141 og 411 og fra 21-30 år er der 415 amerikanske og 54 sovjetiske enheder.

Norges første maritime center er blevet indviet i Porsgrunn af admiral Thore Horve. Der er klublokaler for søfolk fra hele verden, hjælpekontor for krigsdeltagerne og mange faciliteter. Porsgrunn besøges af 8.000 søfolk hvert år.

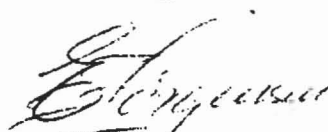
De sovjetiske Tupolev-fabrikker, som bl.a. har udviklet overlydsflyet TU-144, har fremstillet en amfibie-aeroslade A-3, der bevæger sig lige så godt på vand som på land. Slæden kan præstere 75 km i timen med en halv ton last.

Prinsen af Wales har afsluttet et kursus ved "Britannia Royal Naval College" i Dartmouth. Den 28. oktober stillede Prins Charles til afslutningsparade sammen med 18 andre unge officerer. Han skal nu være om bord i missil-destroyeren NORFOLK i 9 måneder.

Flådens mærkedage

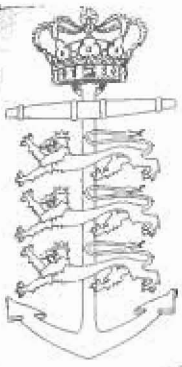
Den første flydedok herhjemme - tilvejebragt af Holmens chef, admiral Henrik Spaa - løb af stablen og indviedes den 10. november for 280 år siden. Den blev udrangeret i 1713 og anvendtes da som fundament for søbatteriet PRØVESTENEN.

E B

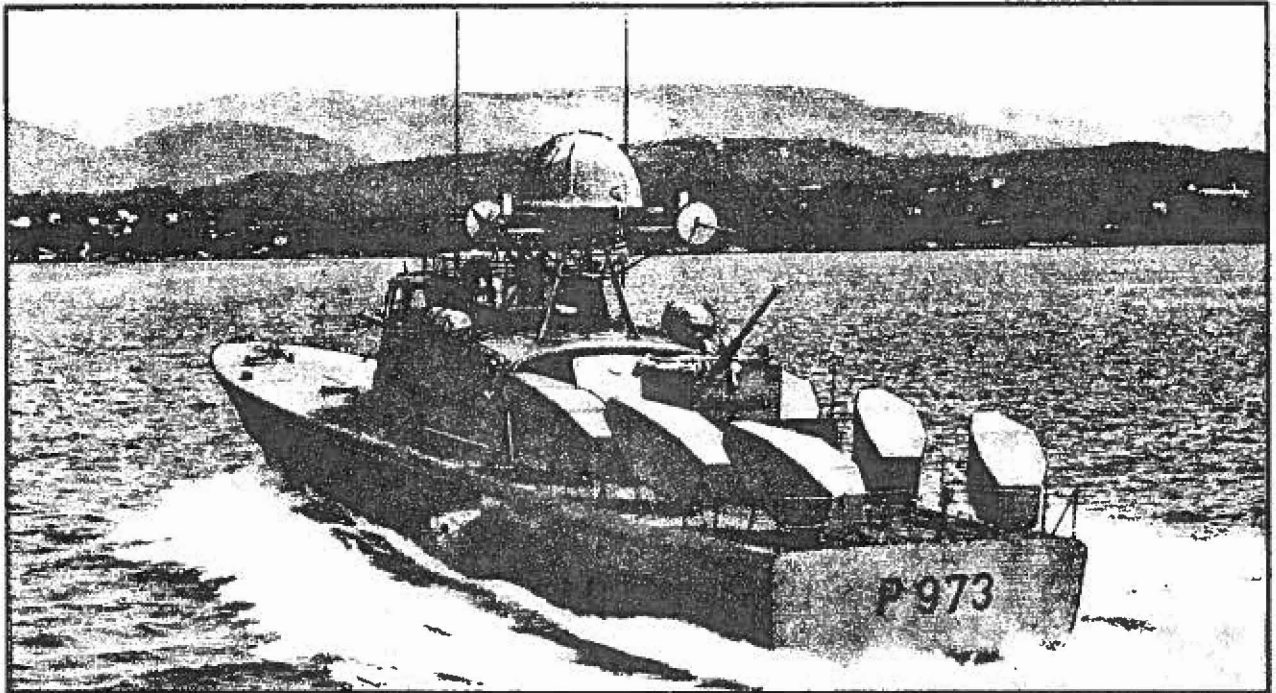


E.V. Jørgensen
kommandør

Stabschef ved Chefen for Søværnet.



SØVÆRNS- ORIENTERING



Missiler i 26 norske patruljefartøjer

I 1960 påbegyndte den norske marine udviklingen af sømålsmissilet PINGVIN, der ti år efter forelå som et effektivt mellem-distancevåben.

De grundlæggende studier vedrørende dette missil gik ud på, at en rækning som svarende til patruljefartøjernes radarrækning, at sprængvirkningen skulle medføre alvorlig skade på mål af jagerstørrelse, og at missilet skulle være selvstændigt og af en sådan størrelse, vægt og omkostning, at det kunne anvendes i lette fartøjer. Alle forudsætninger er blevet opfyldt, og den norske marine regner med at kunne installere våbensystemet i 26 patruljefartøjer og fem fregatter i perioden 1972-73.

Våbensystemet PINGVIN består af en fartøjsinstallation (ildledelsessystem og affyringsrampe) samt missiler, der er passivt målsøgende. Missilet, der affyres i retning af målet, følger den

programmerede bane mod det ønskede træffepunkt. Missilet er helt selvstændigt og fuldstændigt uafhængig af yderligere informationer fra det skydende fartøj. En passiv infrarød målsøger i missilet fanger målets varmekilde og missilet styrer derimod.

Missilet opbevares i en simpel beholder (samlet vægt ca. 500 kg), der tjener som transportkasse, beskyttelse mod vejrliget og som affyringsrampe. Med en kort kabelforbindelse bliver transportkassen forbundet til ildledelsen i fartøjet. Skudvidden er på over 20 km og den samlede vægt af et våbensystem med 6 missiler er omkring 4 tons.

Våbensystemet er nu i serieproduktion og de første installationer er gennemført. Ringe vægt og beskedne pladskrav gør våbensystemet velegnet til installation i alle orlogsfartøjer helt ned til patruljebådsstørrelse. Systemet kan desuden udnyttes som kystmissil fra stationære - eller mobile anlæg; endvidere ville det være muligt med en mindre ombygning at anvende missilerne fra helikopter.

(MST)

Forsvarslov - forslag genfremføres

Med henblik på genfremførelse af det socialdemokratiske forslag til lov om ændring af forsvarrets organisation og lov om forsvarrets personel, har Forsvarsministeriet anmodet Forsvarskommandoen om nærmere behandling af visse forhold, der har relation til forslaget gennemførelse.

Forsvarskommandoen skal herefter udarbejde forslag til felthærens organisation, størrelse og bemanning, lokalforsvarets størrelse og hærens uddannelssystem. Desuden skal der fremsættes forslag til typer og antal af flådens egentlige krigsskibe, idet hensigtsmæssigheden i bevarelse af undervandsbåde skal belyses, samt til sammensætning af et evt. landbaseret sømilitært raketforsvar med vurdering af våbentyper, tidsramme for anskaffelse og økonomiske konsekvenser. Ligeledes skal der udarbejdes forslag til sammensætningen af Flyvevåbnets kampenheder.

Hertil kommer forslag til værnens personelmæssige sammensætning og størrelse, herunder hvor meget personel til pligtig tjeneste, der nødvendigvis må påregnes, funktionsbeskrivelser for de stillinger, der foreslås varetaget dels af stampersonel og dels af

værnepligtigt personel, forbedring af uddannelses- og karrieremulighederne for stampersonel samt udvidet anvendelse af kvindeligt stampersonel og kvindelige seniorsergenter.

Forsvarsministeriet vil indkalde til møder med henblik på koordinering af lovarbejdet mellem ministeriet og Forsvarskommandoen.

(MST)

NARHVALEN til Færøerne

For første gang siden 1923 vil en dansk undervandsbåd besøge færøske farvande. Det er undervandsbåden NARHVALEN, der skal på togt indtil 11. december. Togtet blev indledt den 1. november i danske farvande.

Færingerne vil dog ikke bemærke undervandsbåden NARHVALENS tilstedeværelse, da forlægningen mod nord er den afsluttende del af en længere neddykket sejlads. Undervandsbåden når frem til Nolsø, hvor den vender og sejler tilbage.

Det lange togt gennemføres som et led i uddannelsen og som en gennemprøvelse af materiellet. Forlægningen bliver den tidsmæssigt længste en dansk undervandsbåd har foretaget. (MST)

12 omskoles til styrmænd

Københavns Navigationsskole har holdt eksamensafslutning. Traditionen tro, var Søværnets Taktikinspektør, kommandør O.J.Odder, inviteret med til højtideligheden.

Kommandør Odder sagde, at Søværnet altid har haft et glimrende samarbejde med Direktoratet for Søfartsuddannelsen, herunder med Københavns Navigationsskole. Dette samarbejde er i de sidste tre måneder blevet stærkt intensiveret, idet skolen via direktoratet har påtaget sig at omskole et antal af flådens officerer af B-linien med sætteskippereksamen af 1.grad til styrmænd. Det første hold på 10-12 mand begynder i januar, og Søværnet håber at se de fleste bestå den normale styrmændseksamen om et årstid.

Taktikinspektøren understregede den betydning de navigatører, der er udgået fra direktoratets kurser, har haft for Søværnets virke og takkede de rederier, der har udført et så stort grundarbejde ved at udvalge og uddanne de rigtige mennesker.

Uden vore officerer af reserven - og også en god del fra linien, der er udgået fra disse skoler - havde vi ikke haft et operativt Søværn i dag. Vi ved godt, at rederierne helt naturligt ikke har været tilfredse med den hidtidige ordning, hvor Søværnet har toldet hårdt på hver eneste navigator-årgang. Den kommende omskoling vil lette på Søværnets behov for kontraksansættelse af officerer af reserven og dermed forhåbentlig også på rederiernes personelproblemer. Samtidig sikrer Søværnet sig, at den bonitet og grundige uddannelse, som altid har præget eleverne fra navigationsskolerne, vil fortsætte, og der vil måske også blive nogen afgang til rederierne blandt Søværnets elever.

Søværnet forventer ingen særbehandling og ingen nåde, men regner med, at vore kommende elever ikke blot kan vedligeholde Københavns Navigationsskoles gode traditioner, men også bringe ny inspiration til fælles bedste for sikker sejlads.

Kommandør Odder takkede for den håndsækning, direktoratet og skolen har givet Søværnet. Uden den hurtige reaktion havde det næppe være muligt at gennemføre den ønskede omskoling så hurtigt.

(TAI)

Sjælden begivenhed: 2 Gerner-medaljer

På Søværnets Officersskole var der den 1. november udnævnelseshøjtidelighed for A-linien. Der blev udnævnt 6 premierløjtnanter (taktisk linie), 10 premierløjtnanter (teknisk linie) og 4 premierløjtnanter (intendantur linie).

Skolens chef, kommandør Preben Holm, sagde i sin indledning, at man i år havde den glæde at kunne uddele hele to Gernermedaljer. Det er en sjælden begivenhed, der sidst fandt sted i 1913. En af de to officerer, der fik medaljen i 1913, var kommandør Povl Scheibel, og han har lovet at overrække medaljerne i dag.

Kommandør Scheibel mindedes de dage for 58 år siden, da han selv fik den gernerke medalje, og han fremhævede, at det uforanderligt for en officer gælder om at leve op til det gamle gentlemansbegreb. Han overrakte derefter medaljerne til premierløjtnanterne Jørn Olesen og Lars Wille-Jørgensen.

Højtideligheden sluttede med, at kommandør E.V.Jørgensen bragte en hilsen og lykønskning fra Chefen for Søværnet, der ikke

kunne være til stede på grund af bortrejse.

(MST)

Torpedobådseskadren skifter chef

Ved en parade i Holmens gymnastiksal den 4. november skiftede Torpedobådseskadren chef. Kommandør H.M.Petersen, der skal gøre tjeneste i NAVBALTAP i Kiel, afløses af kommandør J.V.Stilling.

I sin afskedstale sagde kommandør Petersen, at de tre års tjeneste i eskadren har været tilfredsstillende, for takket være en målrettet og effektiv indsats fra personellet side, uanset deres plads i systemet, er vi i dag nået længere end for tre år siden.

Vender jeg mig mod det, vi har opnået uden for eskadren, stemmes sindet mere til beskedenhed. Man kan her se, på hvor mange områder, man er kommet til kort, og hvor mange løfter, der ikke blev indfriet. Vi har set, at de nye 8 torpedobåde, TB-68, der skulle afløse vore gamle både, foreløbig er blevet reduceret til 4, vi har set, at vor indsats for at få et nyt og tidssvarende depotskib foreløbig er blevet neutraliseret. Vi skal endnu i flere år sejle rundt med torpedobåde, der i deres primitive udstyr og indretning ikke svarer til, hvad der med rimelighed burde forventes, ligesom depotskibet, selv efter det periodiske eftersyn ikke kan opfylde vore krav om en blot nogenlunde tilfredsstillende beboelse og sanitære installationer.

Nuvel, vi ved, at vi er under civil og politisk kontrol, og således er det også rigtigst, men det, man kan påpege, er, at når det er bestemt, at vi skal have et forsvar, bør der også stilles sådanne midler til rådighed, at der både opnås en rimelig effektivitet og anstændige forhold for de mennesker, der har deres arbejde i forsvaret.

Forsvaret nyder ikke nogen større anseelse i samfundet i dag; det angribes fra mange sider, lægges under tiden for had, latterliggøres, og måske værst af alt anvendes som en brik i det politiske magtspil.

Det er forbløffende, at personellet her ved eskadren på trods af disse urimelige forhold støt, roligt og hengivent passer sin tjeneste og udfører arbejdet, så godt som det sker.

Det er med vemod, jeg forlader denne eskadre. Jeg er taknemmelig for mine tre år, men nu er stunden kommet, og når jeg symbolsk rækker faklen til min afløser, håber jeg, at den fortsat vil

lyse lige klar, sagde kommandøren og udtalte sine bedste ønsker for eskadrens fremtid og for personellet's trivsel. (TBE)

Indland kort

Det canadiske havundersøgelsesskib HUDSON har forladt grønlandske farvande efter at have udført seismologiske undersøgelser i et par måneder. Skibet har sendt Grønlands Kommando en tak for godt samarbejde.

NATOs Nuclear Planning Group har holdt sit 10. møde i Bruxelles. USA, Storbritannien, Vesttyskland og Italien er faste medlemmer, mens de øvrige tre pladser går på skift mellem de mindre lande. Danmark er medlem for tiden, hvorfor næste møde holdes i København til foråret.

Den Alouette helikopter M-019, der for et år siden forulykkede på Flyvestation Værløse, forventes færdiggenopbygget i midten af januar. Den lange genopbygningstid skyldes hovedsageligt vanskelige reservedelsleveringer.

Hjemmeværnet har indledt en landstourné med de tre jernbanevogne, man har lejet af DSB. Vognene er ombygget til faste udstillinger. Marinehjemmeværnet udstiller bl.a. nautiske instrumenter og bøger.

Århus Marineforening har måttet opgive at opstille en gammel hornmine, som man har fået af Søminevæsenet, på grund af den tætte trafik på havnen. I stedet for har man skænket minen til Ebeltoft, hvor den nu er blevet sejlet til af marinehjemmeværnsfartøjet MHV 68 og opstillet på fregatpladsen.

Den 8. november aflagde 26 kursusdeltagere fra Forsvarsakademiet besøg på Flådestation Korsør. Efter en rundvisning og deltagelse i et situationsspil fortsatte de om bord i minelæggeren MØEN for at besøge andre tjenestesteder.

Orlogskutteren MALLEMUKKEN, der har været på et længere

værftsophold, har på opturen til Grønland besøgt Reykjavik. Kutteren er nu atter indgået i fiskeriinspektionen.

Orlogskaptajn P.Hansen, Flådestation Korsør, og kaptajnløjtnant E.Brøndum, Søværnets Intendanturinspektør, er til 4.december på studieophold ved 6. amerikanske flåde i Middelhavet. De er om bord i henholdsvis destroyerne BELKNAP og CONNOLE.

Udland kort

Efter forsvarsministerens direktiv skulle den svenske forsvarschef lave en budgetramme for forsvarsudgifterne fra 1972 til 1977 på 6,2 milliarder sv.kr. plus 360 mill.kr. til sociale udgifter. Der synes nu at kunne skabes bred politisk enighed, hvis denne ramme kan forhøjes med 75 mill.kr. om året.

I Kiel er der søsat en 450 tons undervandsbåd af typen 206. Båden, U 13, er den første af en serie på 18. Den er udstyret med 8 udskydningsrør til trådstyrede torpedoer. Pris 50 mill.D-mark.

Den amerikanske viceadmiral M.F.Weisner har bebudet, at USA vil sende flere enheder til Det indiske Ocean, hvor Sovjet stadig forøger sin flådestyrke. Sovjet-flåden har nu konstant 12-15 enheder her, mens amerikanske skibe blot lejlighedsvis kommer i området.

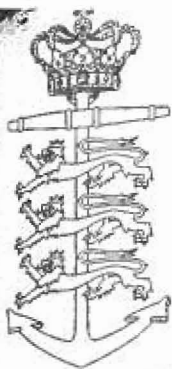
Under et besøg i Västerås forsvandt en pansergranat på 25 kg sporløst fra jageren SÖDERMANLAND. Den er ladet med 3 kg. sprængstof, men mangler tændrør. Granaten forsvandt fra kanontårnet, hvor en hængelås er brækket op. Politiet undersøger tyveriet, hvis art flåden ikke før har været ude for.

En sovjetisk eskadre på 2 undervandsbådsjagere, 2 konventionelle undervandsbåde og et tankskib har aflagt besøg i Havanna. Den sovjetiske flåde har regelmæssigt i de sidste par år besøgt Cuba.

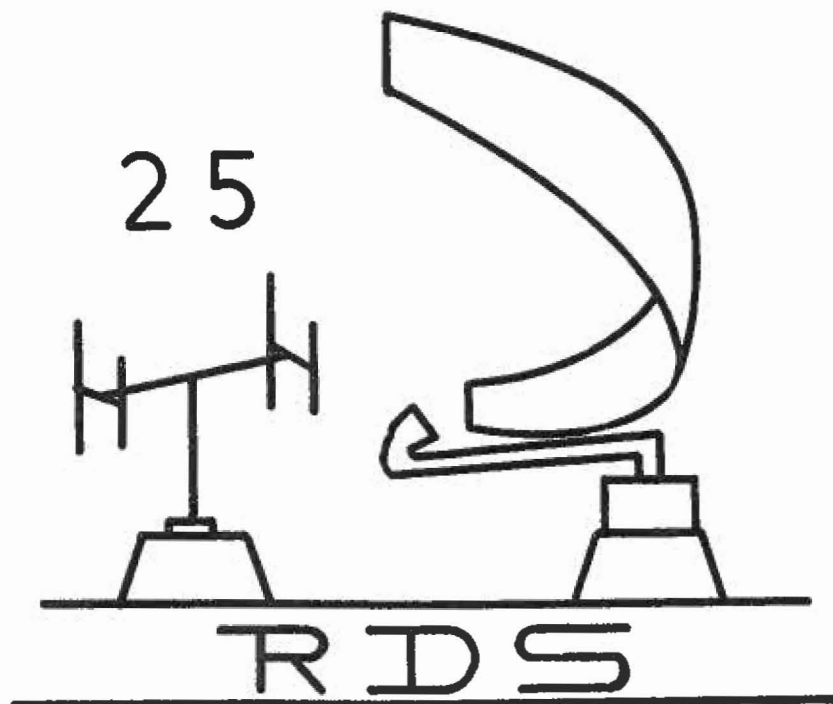
Enheder fra den britiske, australske og newzealandske flåde har holdt en flådeparade ud for Singapore. Årsagen var, at den britiske flådes fjernøstlige kommando er blevet nedlagt efter 150 års virke.

Den svenske fregat GAVLE har sejlet sin sidste tur til Ystad, hvor den skal ophugges. Fregatten, der er på 1250 t, er bygget i 1941 i Gøteborg.


Thstrup



SØVÆRNS- ORIENTERING



Radars i Søværnet i 25 år

Det er i disse dage 25 år siden "International Meeting on Radio Aids to Marine Navigation" holdt sin første konference i London og året efter i New York.

Formålet med disse konferencer var oplysning om, hvor langt man i England og USA var nået med udviklingen af de elektroniske navigationssystemer samt diskussion om standardisering og aftaler om fremtidige former for samarbejde på dette område. Alt dette var udsprunget af de store landvindinger, der - ikke mindst til søs - var blevet gjort under 2.verdenskrig - herunder udviklingen af RADAR og SONAR.

Men også inden for det danske Søværn var arbejdet og udviklingen inden for disse felter påbegyndt. Da vort Søværn skulle genopbygges efter afslutning af den tyske besættelse i 1945, stod ministrygningen og uddannelsen først på prioriteringslisten.

Ministrygningen kom hurtigt i gang, idet et antal ministrygere, der i krigens sidste fase havde sejlet under dansk orlogsflag med danske besætninger, direkte indgik i ministrygningen i de danske farvande.

Til uddannelsesformålet anskaffedes bl.a. fregatterne "NIELS EBBESEN" og "HOLGER DANSKE" og senere korvetten "THETIS". På lejebasis anskaffedes undervandsbådene "U 1" "U 2" og "U 3" og senere fregatterne "ROLF KRAKE", "VALDEMAR SEJR" og "ESBERN SNARE". Disse skibe var bl.a. udstyret med de under krigen udviklede radar-systemer. For fregatternes vedkommende med varslingsradar af typen 293; undervandsbådene var udstyret med den noget tidligere udviklede radartype 291, og med fregatterne af "HUNT-klassen" fik Søværnet sit første artilleriradar/ildledelsessystem af typen 285.

En uddannelse måtte derfor hurtigt påbegyndes, og det blev naturligt personel af den daværende radiotjenestegren, der måtte påtage sig betjeningen og vedligeholdelsen af dette nye elektroniske udstyr. Under ledelse af chefen for søminevæsenets radiosektion daværende orlogskaptajn H.J. Bahnsen påbegyndtes den første undervisning i Østre Takkelladshus med civilingeniør Riis-Hansen, radiosektionen og daværende radio-kvartermester, nuværende orlogskaptajn O.J. Mathiassen som lærere. Som det første undervisnings- og forsøgssæt anvendtes en anskaffet radartype 268 (canadisk konstruktion), ligesom undervisning foregik om bord på de på Holmen værende orlogsfartøjer.

I vinteren 1946/47 flyttedes undervisningen til daværende Luftmarinestation København, nuværende Søværnets Konstabelskole, hvor undervisningslokaler blev indrettet i den daværende afstandsmålerstation på toppen af kasernebygningen, hvor radaranlæg af typen 293 blev installeret. Her påbegyndtes opbygningen af radarskolen, som siden da har haft til huse på Margretheholm. Plotterborde var ligeledes nyt udstyr i vore skibe, og uddannelsen af personel til varetagelse af denne tjeneste - herunder plottergaster - foregik også ved radarskolen indtil 1. juni 1953, da "Søværnets Kampinformationsskole (AIS)" blev oprettet.

Da Søværnets Televæsen blev oprettet som selvstændig institution ved gennemførelsen af de nye forsvarslove af 1951 indgik radarskolen sammen med radioskolen (signalskolen) og sonarskolen som specialskoler med Søværnets Tele- og Signalinspektør (TLI) som chef.

Den 1.juni 1963 oprettedes Søværnets Radarskole (RDS) som selvstændig skole under TLI med orlogskaptajn von Lowzow som chef.

Ved reorganiseringen af Søværnets Specialskoler den 1. oktober 1970 indgik Søværnets Radarskole (RDS) sammen med Søværnets Signalskole (SIS), Søværnets Kampinformationsskole (AIS) og Søværnets Fjernkendingskole (FKS) i Søværnets Taktikskole (TAS) med Søværnets Taktikinspektør (TAI), kommandør O.Odder som chef.

Gennem Søværnets Radarskoles 25 års virke er der sket en fortsat udvikling og udbygning, således at skolen (kursus) nu råder over 3.sal i midterfløjen på SKS-kaserne- og administrationsbygning. Undervisningen er med årene blevet udvidet fra egentlig radaruddannelse til også at omfatte undervisning i ECM- og IFF- materiel såvel på det operative som det tekniske område. Der er gennem de 25 år undervist i samlet 102.907 undervisningstimer. Elevantallet har været svingende fra 500 til 800 elever pr.år, omfattende alle personelkategorier. I 1970 var antallet af afholdte kursus ved RDS således 97.

Blandt RDS-personel har der været udskrevet en konkurrence om det bedste bomærke til jubilæumsdagen. Konkurrencen blev vundet af RDS-kursusleder orlogskaptajn Flemming Heimdal, hvis udkast, der bringes som hoved på denne artikel, viser udviklingen fra den første dipol-radarantenne til nutidens moderne reflektor-radarscanner.

En detaljeret historisk beskrivelse af Søværnets Radarskole gennem de 25 år - omfattende undervisning, undervisningsformer, skoleplaner, materielanskaffelser samt personaleoversigter er under udarbejdelse af RDS-kursusofficer, orlogskaptajn Knud Søgaard.

(TAI)

Rutenettet skal bevares

På et møde i Ministrygningsudvalget har Chefen for Søværnets repræsentant, kommandørkaptajn H.G.Jørgensen, forelagt Søværnets vurdering af den resterende minefare. Den er nu så ringe, at der ikke er tilstrækkelig begrundelse for at opretholde tvangsruterne, ligesom ministrygning ikke mere skønnes at kunne nedbringe minefaren yderligere.

Der var på mødet enighed om, at det er hensigtsmæssigt fortsat at bevare rutenettet i danske farvande, idet man herved

opnår en vis trafikregulering af skibsfarten, der nu er meget mere intensiv end før ruternes oprettelse. (MST)

Årets søopmåling i Danmark

Som nævnt i Søværnsorientering 11/71 blev søopmålingen i danske farvande i år udført af inspektionsskibet FYLLA, minestrygeren GULDBORGSUND samt 2 SKA-både.

Inspektionsskibet FYLLA har målt fra medio maj til primo oktober og har fortrinsvis arbejdet i Nordsøen, hvor opmåling af storskibsruten er blevet fortsat. 2 gange 14 dage har inspektionsskibet FYLLA udført tyngdekraftmålinger for Geodætisk Institut, disse målinger er også foregået i Nordsøen. Inden for Skagen har inspektionsskibet FYLLA målt en del af storskibsruten W for Sjællands Rev.

Minestrygeren GULDBORGSSUND, som var blevet ombygget til opmåling blev medio maj bemandedet med minestrygeren ALSSUND's besætning. Minestrygeren GULDBORGSUND skulle dels gennemføre forsøg med slæbelodder og dels udføre søopmåling imellem forsøgene, således Romsø Tue og et område N og NE for Læsø. På grund af øvelsesvirksomhed i minestrygereskadren strøg minestrygeren GULDBORGSUND kommando den 10. september og leverede besætningen tilbage til minestrygeren ALSSUND.

SKA-7 og SKA-8 påbegyndte opmålingen primo maj og har målt Tårbæk Rev, Bredgrund (Lille-Bælt), Nakskov Fjord samt Marstal Bugt. Bådene er fortsat i gang med opmåling og vil blive holdt udrustede hele vinteren med opgaver i beskyttede farvande.

Følgende områder anført i opmålingsinstruksen er ikke blevet målt: Et område ved Skagens Rev, sejlrenden mellem Drogden og Nordre Røse, sidstnævnte påtænkes målt i vinterens løb med SKA-bådene.

Antal opmålte sømile i danske farvande blev i år 12400, hvoraf ca. halvdelen er indenfor Skagen. (SKA)

77 minor-udrykninger

Mineuskadeliggørelsesholdet fra Minedepot Grølhede havde i juli kvartal 62 udrykninger, heraf 24 efter farlige og 38 efter ufarlige genstande.

Mineudrykningerne omfattede bl.a. 2 hornminer, 1 mine-

ladning, 1 78 mm granat, 1 brissant granat, 26 nødraketter, 5 Holmes blus, 600 stk. håndvåbenammunition, 22 markeringsblus, 2 attrap-miner, 3 øvelses Hedgehog, 1 øvelses håndgranat, 1 mineskal, 1 trawlerkugle, 1 trykluftflaske, 2 radiosonder, 1 katapultsæde, 1 ponton, 1 mineanker, 1 droptank til fly og 1 cable depth controler.

Holdet fik kørt 10.000 km og sejlet mange sømil med orlogskuttere.

Mineuskadeliggørelsesholdet fra Minedepot Dräby havde i samme tidsrum 15 udrykninger, der bl.a. omfattede 1 engelsk magnetmine, 1 amerikansk antennemine, 1 tysk mineladning, 1.780 stk. håndvåbenammunition, 2 håndgranater, 40 signalpatroner, 2 sonarbøjer, 2 strømmålere og 14 markeringsblus.

Dette hold kørte ca. 3.000 km og fik også sejlet en del sømil.

(FLS FRH)

Vedligeholdelse af skibsmaling

På Teknologisk Institut er der holdt det første kursus i reparation og vedligeholdelse af maling på Søværnets skibe. Der deltog 18 deltagere fra Søværnet.

Behovet for en uddannelse af personalet på dette felt har længe været erkendt, hvorfor Marinestaben pålagde Søværnets Teknikskole at etablere en uddannelsesvirksomhed. I samarbejde med Teknologisk Institut blev et kursus af en uges varighed tilrettelagt. Det dækkede de emner og aktuelle problemer, lederne af skibsteknisk vedligeholdelse i det daglige kommer ud for. Kurset blev afviklet på instituttets afdeling for overfladebehandling, og ledet af laboratorieførstander, civilingeniør Sv.Andersen.

Undervisningen var af topkvalitet. Af de mange programmer i ugeskemaet kan nævnes planlægning, specifikation, materialelære (malingsystemer) og anvendelse af metode. Også problemdrøftelser fra arbejdet om bord var udbytterigt og vakte stor interesse hos deltagerne.

Kursuset kan anbefales, især til yngre befalingsmænd som et led i deres uddannelse som ledere af og instruktører for vedligeholdelsesarbejdet på skibe.

(TKI)

Forskning og torpedobådsangreb

Forsvarets Forskningstjeneste har i samarbejde med Torpedobådseskadren udarbejdet et operations-analytisk studium af torpedobådes angrebstaktik. Ved et møde på Søværnets Kampinformations-skole redegjorde medlemmer af projekt-gruppen for indholdet af studiet for bl.a. taktikinspektøren, våbeninspektøren, Torpedobådseskadren og personel fra Søværnets Materielkommando. (TBE)

"MARINETIDENDE" 40 år

Med udgivelsen af "MARINETIDENDE" for december afslutter bladet sin 40.årgang. "MARINETIDENDE" er organ for "Søværnets Officersorganisation (B-linien) (SSO)".

Bladet udsendtes første gang i 1932 under navnet "Medlemsblad for Søværnets Kvartermesterforening" under redaktion af foreningens daværende formand og stifter artilleri-kvartermester, nuværende orlogskaptajn Jens Kaj Olsen.

I 1933 ændrede bladet navn til "SIGNAL", men på grund af navnelighed med et andet organisationsblad, ændredes navnet allerede i 1936 til nuværende "MARINETIDENDE". Det forekom vel mange lidt vel flot at give et forholdsvis beskedent blad, der var talerør for en mindre tjenestemandsfraction, denne noget pompøse titel, der også kunne give bladet et noget officielt præg og tilsnit, men man havde uden tvivl skævet lidt til verdenen "på den anden side af bomløbet", og der fundet at bladnavne som "Toldtidende" og "Jernbanetidende" også var organer for tjenestemandsgeselskaber.

"MARINETIDENDE" fortsatte som talerør for "Søværnets Kvartermesterforening" indtil 1951, hvor foreningen - efter den nye personellovs ikrafttræden - omdøbtes til "Søværnets Fenrikorganisation (SFO)". I 1960 sammensluttedes "Søværnets Fenrikorganisation" og "Foreningen af Søværnets officerer af specialgruppen" til Søværnets Specialofficersorganisation" (SSO), der ved personelloven af 1969 pr. 1/1 1970 ændrede navn til "Søværnets Officersorganisation (B-linien)(SSO).

Bladet blev født efter en storm som følge af personelordningen af 1932."MARINETIDENDE" har gennem de 40 år også måttet ride

mange småstorme af, men bladet har alligevel holdt sig oppe og har vundet en ganske pæn position blandt den danske tjenestemandsstands øvrige fraktionsblade. "Bladdøden", som gennem det sidste årti har ramt såvel dag- som fagpressen af økonomiske grunde, har "MARINETIDENDE" været forskånet for.

Bladets problem gennem de seneste år har været de hyppige redaktørskift grundet udkommando m.v. For at råde bod på dette har organisationen besluttet pr. 1.oktober at lade bladet redigere af en redaktionskomité. Omend man har "trukket gamle heste ud af stalden", d.v.s. har sammensat denne komité af bl.a. fhv. redaktører af "MARINETIDENDE", er nye trukket ud til oplæring.

"MARINETIDENDE's redaktør er orlogskaptajn Knud Søgaard med premierløjtnant Bruno Siemen som redaktionssekretær og premierløjtnant Henning Pedersen samt sekondløjtnant Ole Grauen Larsen i redaktionen. (SSO)

Indland kort

Forsvarskommandoen vil nedsætte en projektgruppe for at få udarbejdet forslag til bestemmelser for EDB-systemarbejde og programmering. Gruppen får repræsentanter for værnskommandoerne og materielkommandoerne.

På Flådestation København har der været et orienteringsmøde for orlogspræsterne. De værnepligtige teologers rapporter blev gennemgået og man drøftede orlogspræst-arbejdet. I forbindelse med mødet besøgte orlogspræsterne Søværnets Museumsmagasin.

Kvindeligt Marinekorps kan glæde sig over god tilgang. I oktober kom der 85 nye KM-ere. På Slipshavn var der 25 nye KM-ere på grunduddannelse, og i København, Korsør, Århus, Frederikshavn og Herning er der startet lokale uddannelser.

Chefen for Søværnets operative Kommando har ved en parade i Århus overrakt præmierne i Torpedobådseskadrens årlige torpedoskydningskonkurrence til vinderne, torpedobådene SVERDFISKEN og SØLØVEN.

Sergentgruppens Fællesorganisation, Søværnet og Foreningen for Søværnets Konstabler har fremsat ønske om en forhandling vedrørende forhandlings- og aftaleretten. Mødet finder sted i Marinestaben den 24. november.

Chefen for Søværnet ved kommandør E.V.Jørgensen inspicerer korvetten BELLONA den 25. november. Det sker i området omkring Bornholm.

Kommandørkaptajn H.G.Jørgensen og orlogskaptajn L.T.Mikkelsen har deltaget i en olieforureningskonference i Oslo. Der blev orienteret om de nordiske landes metoder og erfaringer om bekæmpelse af olieforurening til søs samt om den norske olieudvinding i Nordsøen, særlig med henblik på faren for olieforurening.

Chefen for Søværnet har foreslået, at korporaler iklædes jakkeuniform i den periode, de er tjenstgørende ved allierede stabe. Det er for tiden 5 mand.

Udland kort

Howaldtswerke i Kiel har nu 28 ubåde i ordre, heraf 18 til godt 900 millioner D-mark til Vesttyskland, resten til andre lande. Flere ordrer ventes, hvorfor man har indledt forhandlinger med Vickers-værftet i England om produktionssamarbejde.

I Stockholm er restaureringsarbejdet på regalskibet VASA nu nået til det meget medtagne øverste dæk. Under forstærkningsarbejdet har det vist sig, at selv med motorsave er det meget svært at arbejde i det stenhårde egetræ fra 1600-tallet.

Den franske forsvarsminister Debré har oplyst, at den franske flåde i 1976 vil råde over fem atom-ubåde. De skal bl.a. udrustes med "Pluton"-atomraketter.

Sovjet har meddelt, at det er parat til at forhandle med andre stormagter om et indisk forslag om at gøre Det Indiske Ocean

til fredszone. Både USA og England har udtrykt bekymring over, at Sovjet skulle være igang med at stationere en flådestyrke i dette område.

Det sovjetiske forskningsskib AKADEMIK KURTJATOV er kommet til Kaliningrad efter et krydstogt i farvandet mellem Island og Grønland, hvor der er målt magnet- og tyngdefelter og taget prøver af bundaflejringerne. Islandske videnskabsmænd deltog i togtet.

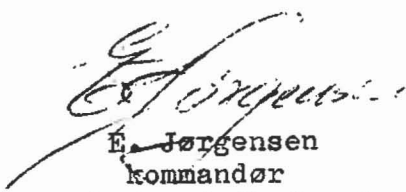
Hertugen af Edingburgh har tilbragt en dag med sejlads om bord i atom-ubåden CHURCHILL.

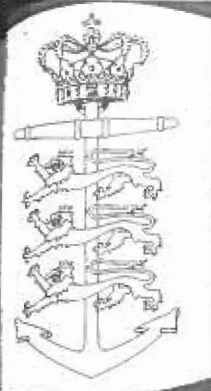
Den norske forsvarschef vil snart afgøre, hvor langt hår, der kan tillades i forsvaret. Der foretages for tiden en række forsøg med gasmasker og andet udstyr.

Et britisk firma har konstrueret et nyt apparat til samtaler mellem neddykkede frømand indbyrdes og til overfladefartøj. Det rækker 540 meter og kan bruges indtil 90 m dybde. Batterierne har en funktionstid på mindst 2 timer.

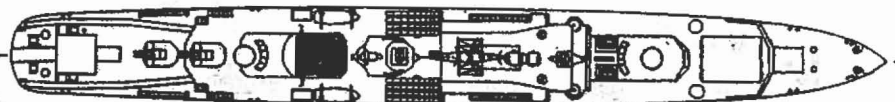
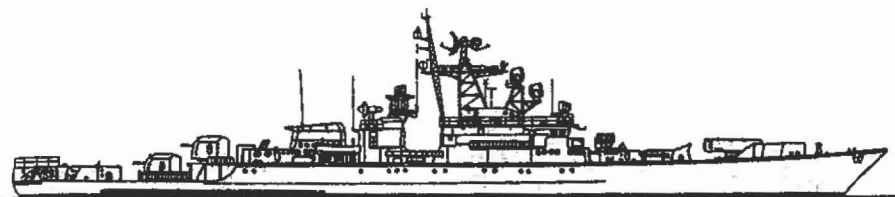
Den britiske flåde har modtaget en ny atom-ubåd, CONQUEROR. Den er på 3.500 t og har en besætning på 102. Efter prøvesejlads indgår den i 3. Submarine Squadron i Faslane.

E B


E. Jørgensen
kommandør
stabschef ved Chefen for Søværnet



SØVÆRNS-ORIENTERING



MISSIL-FREGAT TYPE "KRIVAK"

KORVET TYPE "NANUCHKA"



ATOM-UBÅD TYPE "Y"

De nyeste sovjetiske krigsskibe

De sovjetiske skibsbygningskonstruktører har for længe siden opnået teknisk uafhængighed, således at sovjetiske krigsskibe ikke mere fremtræder som kopier af skibe fra andre nationer.

Det sidste skud på stammen af sovjetisk byggede krigsskibe er missilfregatten af KRIVAK-klassen, der udfærdede gennem danske farvande 2. juni 1971. Den sovjetiske marine bestræber sig på at videreudvikle sin maritime styrke for derved at vinde øget indflydelse på verdenshavene og tilbagetrænge den vestlige dominans.

Der er tale om et bredt spektrum af interessesfærer, som strækker sig fra de blokfrige lande til de stater, USA gennem bistandsaftaler er forbundet med, og der er tale om magtmidler, som kan øve verdensomspændende indflydelse i fred, og som kan indsættes effektivt i spændingsperioder og i krigstilfælde.

Hovedarmeringen i KRIVAK-klassen består af 4 affyringsramper for sømålsmissiler af samme type som de raketter, der findes om bord i KRESTA II-klassen. Endvidere er der installeret morterer for forud-

kastede antiubådsvåben, midtskibs findes 2 stk. 4 rørs torpedoinstallationer og agter findes 2 dob. 76mm kanontårne. Agten for skorstenen er der plads til installation af yderligere våbensystemer, formentlig endnu en missiltype.

En anden skibstype, som er fremkommet i de senere år, er raketkorvetten af NANUCHKA-klassen, der udgør en længe ventet type til supplerings af OSA-klassen. Denne type er ca. 60 meter lang og 11 meter bred, standarddeplacementet er ca. 600 tons. Hovedbevåbningen er 6 affyringsramper for sømålsmissiler. Der findes desuden en kanonbevåbning med en dobbelt 57 mm kombineret sø- og luftmåls pjece. Dieselmotorer er anvendt til fremdrivning, og det må forventes, at denne klasse kan opnå en fart af mindst 32 knob. NANUCHKA-klassen har større sødygtighed og udholdenhed end de små missilbåde.

De konventionelle jagere og fregatter har i øvrigt i løbet af de senere år gennemgået forskellige former for modernisering.

Den nye sovjetiske u-båd af Y-klassen er et svar på den amerikanske POLARIS-klasse. Den sovjetiske marine har desuden fået et væsentlig tilskud af hjælpekibe, herunder tankfartøjer, værkstedsskibe, ammunitionsskibe og tendere. (MST)

Frigivelse af arealer på Christianshavn

Flådestation København har nu i overensstemmelse med Chefen for Søværnets retningslinier indstillet, at dele af bastioner og vandarealer i Christianshavns voldområde afgives til civile formål. Da enkelte bygninger og mindre arealer fortsat ventes bibeholdt som Forsvarets ejendom, anfører flådestationen dog visse betingelser, som bør opfyldes i forbindelse med frigivelsen og overdragelse til anden myndighed.

Chefen for Søværnet har i en skrivelse til Forsvarskommandoen anført, at det i sin tid, da spørgsmålet om en omordning af Søværnets tekniske tjeneste og mere effektiv udnyttelse af værksteder og depoter i Frederikshavn og Korsør, blev taget op til behandling, var Søværnets tanke, at der herved bl.a. kunne opnås frigivelse af de gamle voldområder til offentlig brug. I forbindelse med en lokalt ønsket rømning og afhændelse af magasinbygninger på Amager i 1969, hvori opbevarede museumseffekter med relation til Søværnet, blev det i øvrigt bestemt, at disse genstande indtil videre skulle anbringes

i de tidligere krudthuse i Carls- og Frederiks Bastion. De gamle fredede krudthuse var kendt uanvendelige til magasinering af krudt og sprængstof, og deres anvendelse som museumsmagasiner skulle ikke forhindre, at voldene gøres tilgængelige som grønt område.

Chefen for Søværnet indstiller derfor, at der snarest træffes foranstaltning til afhændelse af de nævnte land- og vandarealer samt det tidligere vagthus - "Betjenthuset" - på Refshalevej, og har anbefalet, at der optages forhandling med Københavns Havnevæsen og Københavns Kommune som kommende ejer af voldområdet, så kontrakten mellem Krigsministeriet og Havnevæsenet fra 1872 revideres.

(MST)

Søopmålingen på Grønland 1971

Søopmålingen Grønland 1971 har i sommerens løb foretaget detailopmåling af fjordene Qugssuk og Kigutilik. Desuden afsluttedes den i fjor påbegyndte opmåling af Fiskefjorden. I Godthåbsfjorden er på tre steder udfor Nordlandet foretaget opmåling med henblik på mulig bygning af en udskibningshavn for jernmalforekomster.

Sommerens afsluttende opgave var en nyopmåling af Godthåb havn som følge af udbygnings- og anlægsarbejder foretaget i og ved havnen de senere år. Sommeren har i øvrigt været præget af betydelige materielle problemer, især havari på det elektroniske opmålingsudstyr. Udsejlet distance for sommeren er derfor kun 4650 sømil, fordelt på de fire SKA-både, hvilket er langt under normalen. (SKA)

Tilsyn med skibe og kuttere

Foranlediget af en brand i en af Geodætisk Instituts kuttere, har Flådestation København overtaget tilsynet med disse kuttere uden for arbejdstid, når de ikke er bemandede.

En tilsvarende ordning for Fyrvæsenets skibe og kuttere har fundet sted siden februar. Det har bl.a. bevirket, at Fyrvæsenet har kunnet spare en nattevagt, når fartøjerne ikke var under kommando.

(FLS KBH)

Ønske om flere seniorsergenter

Forsvarsministeriet har i sin tid fastsat, at der indtil 31.marts næste år maksimalt vil kunne antages 122 seniorsergenter. I dette tal er medregnet de i år ansatte seniorsergenter. Ministeriet har senere anmodet værnscheferne om at fremsætte eventuelle ønsker om ændringer i den fastsatte norm.

Chefen for Søværnet har nu indstillet, at normen for Søværnet ændres til 146. En godkendelse heraf vil bevirke, at der kan tilbydes flere egnede oversergenter en mere varig ansættelse og at der derved opnås større mulighed for at opfylde behovet for personel i denne personelgruppe.

Det indstilles desuden, at der bliver mulighed for at dispensere fra bestemmelsen om, at oversergenter ved antagelse som seniorsergenter ikke må være fyldt 28 år. (MST)

Foredrag om narkotika

Flådestation København havde den 10.november arrangeret et foredrag om ungdomsnarkomani og alkoholproblemer. Mødet fandt sted i Fjernkendingsskolens filmsal.

1.reserveløge Mogens Jacobsen talte om ungdomsnarkomani og kom ind på de fleste problemer desangående. Tilhørerne savnede dog en omtale af afvænningsproblemer og om, hvorledes stofferne ser ud og anvendes. Derefter talte politimester V.Platou fra foreningen Den Personlige Friheds Værn om alkoholproblemer.

Tilslutningen til arrangementet var på forhånd så stor, at flådestationen måtte afvise mange tilmeldinger fra eskadrerne.

I løbet af vinteren vil der blive arrangeret flere sådanne foredrag, idet der dog vil blive lagt mere vægt på narkotika- end på alkoholproblemet. Nærmere om de kommende foredrag vil blive udsendt som flådestationsordre A. (FLS KBH)

BELLONAS orienteringsløb

Korvetten BELLONAs besætning holdt orienteringsløb den 10. november i omegnen af Kongsøre Skov.

Løjtnant Nygaard-Hansen fra Søværnets Frømandskorps stod for tilrettelæggelsen af løbet, der i fugleflugtslinje var godt 7 km langt. Starten fandt sted kl. 1900. Der deltog 12 hold á 4-5 mand, hvoraf messe A deltog med to hold uden for konkurrence. Løbet var tidligere blevet udført som et dagløb af minelæggeren MØENS besætning med bedste tid på 1 time 20 minutter. Bedste hold fra korvetten BELLONA gennemførte orienteringsløbet på 1 time 40 minutter - der var et hold fra messe A.

Det bedste hold i konkurrencen gennemførte løbet på 2 timer 22 minutter. Det bestod af værnepligtig maskingast Bent C.L.Nielsen og maskinkonstabel af teknikerlinjen Bent Søndergård Larsen - og af to erhvervspraktikanter, to drenge fra 9.klasse, nemlig Jens Larsen fra Guldhøjsskolen i Ringe og Leif S.Lassen fra Sønderborg Erhvervsskole.

Korvettens chef overrakte ved en samlet mønstring hver af vinderne et krus med korvetten BELLONAs våbenskjold. (BELL)

Indland kort

Orienteringskursus 1971 for officerer af A-linien holdes fra 15. til 27. november på Gurrehus. Der er deltagere fra alle tre værn og formålet er at skabe forståelse for samarbejde mellem værnene som en naturlig følge af den politiske, tekniske og økonomiske udvikling.

Chefen for Flyvevåbnet, generalmajor N.Holst-Sørensen, har planlagt besøg på Færøerne den 23. og 24. november. Generalen vil herunder besøge Færøernes Kommando.

Marineforeningen i Sønderborg har søgt kommunen om at få den gamle, fredede præstegård i Kirkegade stillet til rådighed. Den er fra 1643 og har stået tom i flere år.

Der er indkommet 28 ansøgere til stillingen som fyrdirektør, der bliver ledig, når kommandørkaptajn A.Legind trækker sig tilbage på grund af alder den 1. februar. Blandt ansøgerne er der godt en snes søofficerer.

Marinehjemmeværnets flotiller fra Kolding, Sønderborg, Nakskov, Svendborg, Langeland og Erø har afholdt konkurrence i maritime færdigheder i Langelandsbøltet. Sønderborg vandt for andet år i træk med Svendborg-Langeland på andenpladsen.

Forsvarets Lægekorps overvejer en ændring af påtegning af helbredskortet ved hjemsendelse af værnepligtige. Marinestaben har meddelt, at den intet har imod, at den værnepligtiges underskrift på kortet bortfalder og erstattes med en formular underskrevet af den militære læge.

Chefen for Søværnet har anmodet om, at der som tidligere stilles pladser til rådighed for officerer og sergenter på "Winter Course for Allied Officers" ved den norske Fkyte- og Vinterskole i januar-februar. Det gælder personel, der har søgt om tjeneste ved slædepatruljen SIRIUS.

Udland kort

Den første undervandsbåd, som Howaldt-værftet i Kiel har bygget til den græske marine, S llo, er nu på vej til Grækenland. Der har været lidt røre om den i vesttysk presse, som spørger, om Vesttyskland igen er på vej til at blive en "international våben-smedie".

Equador har som Brasilien gjort krav på en søgrænse på 200 sømil. Den equadorske marine har opbragt tre amerikanske trawlere og et canadisk skib for at vise, at det er alvor.

Sovjets største tankskib MIR er på prøvesejlads i Østersøen. Skibet er på 180.000 t, 293 m langt og 45 m bredt. Det er bygget i Leningrad og skal sejle olie fra Sortehavet til Italien. Det kan sejle 17 knob i 80 døgn uden bunkring.

Repræsentanternes Hus har godkendt en bevilling på 71 milliarder dollars til forsvaret i dette finansår, efter at det oprindelige forslag er skåret 2,5 milliarder ned. Forslaget forudsæt-

ter 396 flådeenheder, herunder 16 hangarskibe. Flåden modtager i år bl.a. 6 nye atom-ubåde og yderligere 5 er under bygning.

Der har været brand i maskinrummet i den norske jager HORTEN under et ophold i Ulsnes i Stavanger. Ilden opstod i spildolie i et opsamlingskar. Der skete ikke større skade.

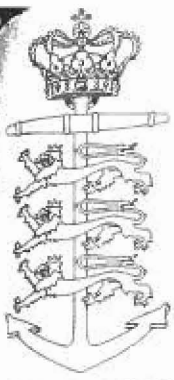
"Schiffbautechnische Gesellschaft" har holdt sit årsmøde i Hamborg. Hovedemner var luftpuddefartøjer og gasturbiner til skibe.

Det norske fiskeriinspektionsskib NORDKAPP har som det første norske inspektionsskib fået installeret Radar Photoplot. Det har vist sig at være et meget stort fremskridt for udøvelsen af fiskeriinspektionen.

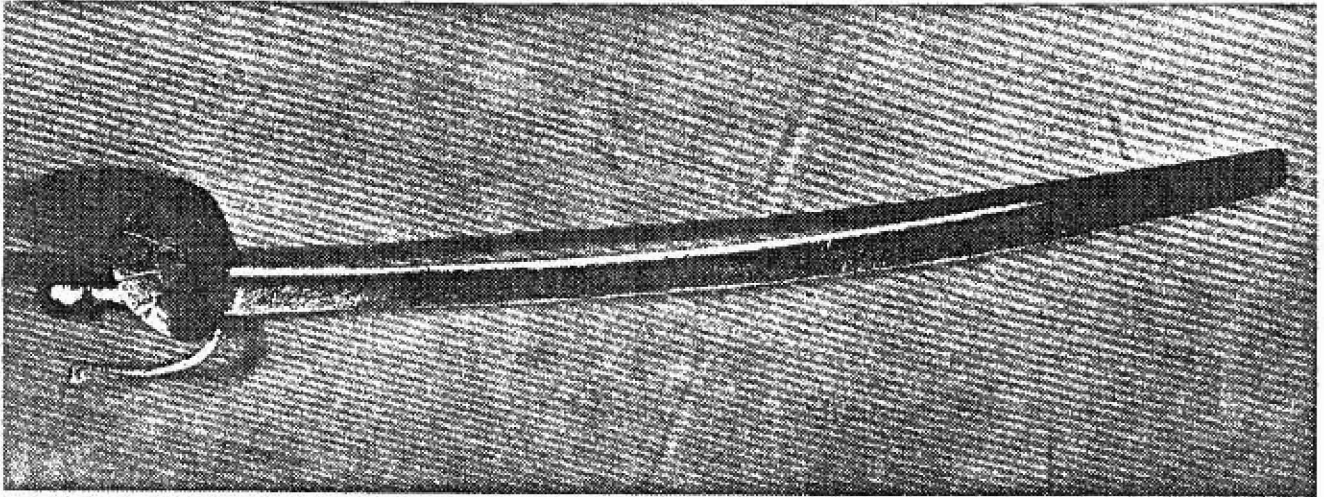
Sassniz på Rügen har udviklet sig til en stor østtysk fiskerihavn. Tidligere husede den kun 12 små kuttere, men nu er den base for 80 køleskibe, transportfartøjer og store trawlere. De driver fiskeri fra Vestafrika til Nordatlanten.

Før det årlige togt til bl.a. Sydamerika har chefen for den svenske minelægger ÄLVSNABBEN stillet den langhårede del af besætningen over for valget mellem at lade sig klippe eller blive hjemme. Skibet har ikke ferskvand nok til den nødvendige vask af langt hår, siger han.


Thostrup



SØVÆRNS- ORIENTERING



Skibshuggert fra 1700 - tallet

En gammel og interessant skibshuggert er indgået i Søværnets historiske samlinger.

Huggerten har været anvendt af menige i Sæetaten i 1700-tallet. Hvor gammel den er vides ikke med sikkerhed, måske går den tilbage til Tordenskiolds tid, men i hvert fald kan det fastslås, at den brugtes i 1792, hvor den er afbildet på en officiel uniformstegning, der viser en konstabel. Det er den ældste kendte type af huggert anvendt i Sæetaten. I 1802 blev den erstattet af en anden model.

Når det er lykkedes at komme i besiddelse af dette våben, skyldes det, at lederen af Museumsmagasinet på Flådestation København af et medlem af Våbenhistorisk Selskab blev gjort opmærksom på, at Frederiksværk Museum havde et eksemplar af en gammel skibshuggert.

Ved et møde mellem formanden for museet i Frederiksværk og lederen af Marinestabens historiske Sektion og lederen af Museumsmagasinet blev der aftalt en bytteforretning, således at Søværnet fik den gamle huggert mod at Frederiksværk fik en anden, som havde større interesse for museet.

Den erhvervede skibshuggert, der var ret medtaget, er nu rensat og restaureret og indgået i Museumsmagasinet's samling af maritime blankvåben. Den har en ret karakteristisk parerplade i form af en muslingeskal. Klingen stammer fra Solingen, idet den er forsynet med denne bys mærke, en løbende ulv. (HIS)

ELBJØRN som opmålings-skib ?

På grund af det stigende antal opgaver til inspektions-skibene, hvis periodiske eftersyn nødvendigvis må gennemføres med der-af følgende begrænsning af de samlede udrustninger, har Søværnet vanskeligheder ved at skaffe tilstrækkeligt materiel til at tilgodese opmålingen i danske farvande i de kommende år. Denne situation var forudset og var medvirkende til udformning af det forslag til bygning af et 5^{te} inspektionsskib, som blev fremsat i slutningen af 1967, og hvortil bevilling blev givet i sommer. Dette skib ventes færdig-bygget i 1974. Søværnet har imidlertid øjnet en mulighed for løsning af det akutte problem ved i sommermånederne at anvende statsisbryderen ELBJØRN til opmåling.

Chefen for Søværnet har derfor bedt Handelsministeriet om at oplyse om og på hvilke vilkår, statsisbryderen ELBJØRN eventuelt vil kunne stilles til rådighed for Søværnet i perioden medio maj til primo oktober næste år.

Det er Søværnets hensigt i påkommende tilfælde at bemane isbryderen med personel fra Søværnet, men det tilføjes, at man gerne ser, at skibets faste personel deltager i bemanningen. Hvis Handelsministeriet kan tiltræde Søværnets anmodning, vil det blive nødvendigt, at foretage en række mindre materielle ændringer om bord i skibet. (MST)

Yderligere 4 torpedobåde bevilget

Den 24. november tiltrådte finansudvalget forsvarsminister Kjeld Olesens anmodning om en bevilling på 154 mill.kr. til bygning af yderligere 4 torpedobåde af typen TB-68.

Dermed er det samlede forslag til bygning af 8 torpedobåde, som Chefen for Søværnet i februar 1969 forelagde, godkendt.

Typekravene til disse både blev udarbejdet af en arbejds-

gruppe, som blev nedsat i oktober 1967, bestående af repræsentanter for Søværnsstaben, Torpedobådseskadren og Søværnets tekniske myndigheder. Grundlaget for gruppens arbejde omfattede strategiske og taktiske faktorer, som blev udformet af Søværnskommandoen, og gruppen foretog som led i sit arbejde en række studier af eksisterende torpedobådstyper og kendte projekter. Gruppens rapport forelå 1. april 1968 og blev - efter at Chefen for Søværnet havde givet sin principielle godkendelse - benyttet som grundlag for udarbejdelse af et skitseprojekt ved orlogsværftet. Dette projekt var færdigt sidst på året 1968 og dannede basis for udarbejdelse af bevillingsforslag, som derpå fremsendtes til ministeriet.

Efter en række overvejelser blev forslag til bevilling af 4 både forelagt finansudvalget og tiltrådt af dette i december 1970. Det blev herefter i forbindelse med materialebestillinger tilstræbt at opnå optionsaftaler med henblik på eventuel bygning af de resterende 4 både af den foreslåede serie.

Forarbejderne til den egentlige bygning af de første 4 både er så langt fremskredne, at hovedparten af bestillinger på hovedkomponenter, d.v.s. motorer, våben og elektronik m.v., er afgivet. Endvidere er tilbud på bygning af skrogene indhentet og nu under afsluttende behandling. Det er i størst mulig udstrækning forberedt, at hele serien skal kunne bygges samlet. (MST)

100 gæster overnattede på marinestation

Søndag den 22. november sent om eftermiddagen ramte årets første snestorm Danmark. Den kom pludseligt og uvarslet og lammede på kort tid et uforberedt samfund på mange områder.

Efterhånden som aftenen skred frem, og stormen for hylende og raserende hen over landet, medens sneen vältede ned i mængder, sattes alle landets samfærdselsmidler ud af spillet.

På den yderste del af Sjællands Odde, på den flade del af Odden nord for Ebbeløkke bakke, voldte sneen ikke større besvær, idet den føg fra den ene side af den smalle landtange lige ud i vandet på den anden side, men en af Molslinjens færger gik på grund i selve Odden færgehavn, og de ca. 100 passagerer blev fanget om bord.

Ved 24 - tiden ringede man fra overfartsledelsen i færgehavnen og spurgte, om marinestationen kunne og ville indkvartere de

indesneede passagerer. Svaret var et øjeblikkeligt ja. I løbet af de næste par timer overførtes de ca. 100 passagerer med stationens bus og med private biler til marinestationen. Her blev de indkvarteret i de - som følge af week-end - tomme elevluakafer, og fik udleveret køjetøj etc., hvorefter der snart faldt ro over "gæsterne".

Om mandagen kunne marinestationens 100 ufrivillige "gæster" i fuldt mål nyde godt af stationens faciliteter. Den gode indkvartering, den dejlige centerbygning, det fine cafeteria, den gode mad, de rimelige kostpriser samt alle de rekreative midler, stationen råder over: bordtennis, billard, bibliotek, kondirum etc..

Først sent mandag eftermiddag kom to busser igennem til Marinestation Sjællands Odde - den ene havde været i grøften ved Lumsås - for at hente 40 af "gæsterne", der hørte til et rejseselskab fra Dansk Ungdoms Fællesråd. Blandt deltagerne var også et par folketingsmænd. Efterhånden som landevejene blev åbne forlod "gæsterne" stationen med megen beklagelse over, at opholdet ikke havde været længere, idet de aldrig havde oplevet et så godt og billigt "hotellophold". De sidste "gæster" forlod i privatbiler marinestationen tirsdag formiddag.

Fra Dansk Ungdoms Fællesråd modtog marinestationen følgende takkeskrivelse:

"Da vi nu er kommet vel til København og alt igen er i den gamle gænge vil vi gerne benytte lejligheden til at takke alle på marinestationen for en enestående hjælpsomhed under vores ufrivillige ophold hos Dem søndag nat til mandag eftermiddag.

Der er ingen tvivl om, at den hjælp vi fik hos Dem var stærkt medvirkende til, at en kedelig situation blev vendt til en oplevelse for deltagerne."

Også landlovgæsterne fra Søværnets Eksercerskole, som kom igennem til skolen søndag nat med offentlige busser, udførte et godt stykke hjælpearbejde. På deres vej frem gennem sneen bjærgede de med håndkraft mange personbiler, der var kørt i grøften. (MAS ODD)

Orlogsværftets skomagerværksted

Flådestation Københavns Forsyningsafdeling har midlertidigt fået det tidligere skomagerværksted (nordre magasinbygning) stillet til rådighed af Orlogsværftet.

Det fortælles, at skomagerværkstedet gennem årene mange gange har vakt forundring hos nyansatte ved Orlogsværftet. Et skomagerværksted på et skibsværft, det var usægtelig også en usædvanlig kombination. Dersom man kan rette sig efter værkstedets gamle mønstrings-tavle, har der engang været beskæftiget 25-26 mand og adskillige kan endnu huske, at der for ikke så mange år siden, var ansat 17-18 mand.

I 1966 blev værkstedet nedlagt som følge af overgang til eengangsfodtøj. Lokalet, som er på ca. 250 m², er nu ryddet. Det vil blive anvendt som fjernlager for bl.a. - eengangsfodtøj! (FLS KBH)

Sveriges flådechef: Vi er blevet Askepot!

Chefen for den svenske flåde, viceadmiral Bengt Lundvall, har taget bladet fra munden. Nu må nærigheden mod marinen standses. I de senere år er flåden mere og mere blevet forsvarets Askepot, siger han.

I en samtale med Sydsvenska Dagbladet peger han på, at forsvarschefen i de forslag, som regeringen har bestilt, har undervurderet flådens betydning. Ikke engang i det såkaldte "bibehållandenivå" kan marinens krigsorganisation opretholdes, men blot de mest akutte behov er tilgedeset. Marinen kan højst under den planlagte 5 års periode få 200 millioner kr. til at starte bygningen af 24 patruljefartøjer og 6 millioner til at konstruere en korvet. I procent vil hæren få 43, flyvevåbnet 40 og marinen 17. Bliver der yderligere reduktioner, vil det givetvis ramme den mindste forsvarsgren hårdest. Og halvdelen af flådens skibe skal ophugges inden for det kommende tiår.

I 1960-erne udgik blandt andre 1 krydser, 12 jagere, 5 fregatter, 10 motortorpedobåde, 12 større minestrygere og 15 ubåde. Erstatningen blev kun 6 torpedobåde, 11 ubåde og et antal kystminestrygere. Fremtiden truer med en let og delvis umoderne flåde med stadig færre enheder.

Admiral Lundvall siger, at det ikke lyder så helt ringe, at han i dag kommanderer en flåde på 107 enheder. Men af disse er en stor del gamle fiskefartøjer, der gør tjeneste som minestrygere. Der findes blot 2 moderne minelæggere og 12 minestrygere plus 11, som er 14 år gamle. Hertil kommer 8 jagere, 5 næsten 30 år gamle og kassable fregatter, 17 torpedobåde, 16 motortorpedobåde og 20 ubåde, af hvilke

5 må udgå i de kommende år. Marinens helikoptere er også snart modne til udskiftning.

Den maritime trussel i Østersøen, en østlands-armada på 1.045 skibe og 75 ubåde, kræver en resolut og hurtig forstærkning af flåden. Der må bygges enheder, der kan overtage de nuværende jageres og fregatters opgave, og den nye ubåd A 14 må bestilles. Det haster med at få truffet beslutningen om at bestille 24 patruljebåde i Norge - hver båd koster ca. 20 millioner kr. - det er ikke mere end prisen for et enkelt VIGGEN-fly.

Hvad en flådechef behøver, er én sag, hvad han får, en ganske anden. Admiral Lundvalls "ønske-flåde" består af 24 ubåde, 40 torpedo- eller robotbåde, 10 korvetter (flottiljedare) bygget til også at klare eskorteopgaver, 8 korvetter, 24 patruljefartøjer, 3 minelæggere, 12 minejagtfartøjer, 18 større minestrygere, 18 kystminestrygere, 24 tunge og 12 lette helikoptere. Det giver 157 skibe og 36 helikoptere.

"Men det er en flådechefs ønskedrøm, konstaterer admiral Lundvall. Efter forsvarsplanen får vi blot 73 skibe. Sker opbygningen af den flåde jeg vil have i en 15 årsperiode, er det nødvendigt med en ekstra bevilling på 250 millioner om året. Min "ønske-flåde" er intet overbud - den skulle få næsten samme antal enheder som vi havde i 1957."

(MST)

Indland kort

Inspektionskutteren MALLEMUKKEN sejlede i juli kvartal 5.830 sømil eller ca. 10.800 km. Kutteren brugte i samme periode 412.000 l brændselsolie.

Chefen for Søværnet har overfor kaptajnløjtnant P.Nielsen udtalt sin største påskønnelse af den indsats, han som leder af helikoptergruppe INGOLF gennemførte under to risikofyldte redningsaktioner i august, da 3 tilskadede franske bjergbestigere blev indsat på Apostelens Tommelfinger i Sydgrønland.

Da fristen udløb, var antallet af ansøgere til stillingen som fyrdirektør fra 1.februar, steget til 38. Der er 25 søofficerer blandt ansøgerne.

Den nye assisterende sovjetiske forsvarsattaché, kaptajn Gorodov, har aflagt tiltrædelsesbesøg hos Chefen for Søværnet. Kaptajnen var ledsaget af militærattachéen, kommandør I.Kvasnin.

50 medlemmer af Tårnberg Ungdomsklub har besøgt Flådestation Korsør, hvor de fik en rundvisning, orientering, film og demonstration af svømmeudstyr. Programmet gentages for Vesterlose Ungdomsklub i nær fremtid.

Udland kort

Den sovjetiske østersøflåde er talsmæssigt den største sovjetiske flådeenhed, hedder det i en rapport fra den svenske marine. Der er for tiden stationeret ca. 70 middelstore ubåde i Østersøen. Enhederne er forsynet med våben, der lever op til de nyeste krav.

Den 6. amerikanske flåde har fået tilladelse til at benytte en ny base ved Souda-bugten på Kreta. Amerikanerne skal betale grækerne 2,7 millioner dollars om året for retten til at bruge den.

Den norske flåde har modtaget det første fartøj i REINØSUND-klassen. Fire følger efter i det kommende år. Bådene er en modificeret type af KVALSUND-klassen. Det er små landgangsfartøjer med en besætning på 2 officerer, 1 kvartermester og 9 værnepligtige.

Karlskronavarftet har et underskud på en halv snes millioner kr. Ledelsen siger, at det skyldes, at man blev påtvunget en tabskontrakt fra marinen med bygningen af minelæggeren ALVSNABBEN.

Japan har officielt klaget til Sovjet over radiostationen i Vladivostok, der forstyrrer al nødtrafik mellem skibene og land i området. Stationen benytter en frekvens, der ligger tæt op til den internationale nødfrekvens.

Det gamle Hovedarsenal på fæstningspladsen ved Akerhus skal fremtidig rumme det norske forsvarsmuseum. Der er ingen penge til det, så en nystiftet forening "Forsvarets Venner", vil starte en indsamling, så museet kan komme i gang.

Det finske skibsværft Rauma-Repola skal bygge to tankskibe på hver 6.500 t til Sovjet. De skal bruges som forsyningskibe for de sovjetiske fiskerflåder. Finland leverede i fjor skibe og skibsudstyr til Sovjet for godt en halv milliard kr.

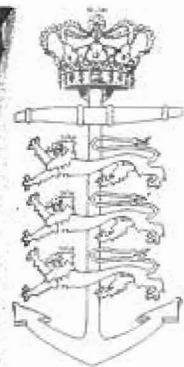
De 42 tyske ubåde, der i 1940 var fortrop for den tyske flådes angreb på Danmark og Norge, var udstyret med torpedoer, der ikke duede, oplyser magasinet Stern. Fejlen skyldtes en kompliceret tændmekanisme, der blev sat i produktion efter kun to prøveskydninger.

Den amerikanske flåde har bestilt verdens kraftigste isbryder fra Lockheedværftet i Seattle. Den har større maskinkraft end den russiske LENIN, er på 12.000 t og kan sejle 17 knob i åben sø. Isbryderen vil kunne sejle støt i 1,8 m tyk is og klare op til 6,3 m tykkelse med tilløb.

Chefen for minelæggeren ALVSNABBEN stillede for nylig krav om at alle langhårede om bord skulle lade sig klippe, hvis de ville med på årets togt til Sydamerika, fordi skibet ikke havde ferskvand nok til den nødvendige hårvask.

Alle lod sig klippe.


Thostrup



SØVÆRNS- ORIENTERING



Sjælden guldmedalje fundet

Søværnets Officersskole er fornylig kommet i besiddelse af et eksemplar i guld af den hædersmedalje, der indstiftedes af Kongen efter slaget på reden.

Medaljen har tilhørt daværende fenrik i Prins Frederiks regiment, senere oberstløjtnant C.H.Sommer, der under slaget gjorde tjeneste på batteriet Tre kroner.

På aversen af medaljen ses en løve stående på stævnen af en antik galej, holdende det danske våbenskjold. Omskrift:

MODET VÆRGER - DEN 2^{den} APRIL 1801.

Reversen viser en krone, scepter og sværd og derunder ordene

KONGEN HÆDRER - FÆDRELANDET SKIØNNER.

I kanten blev indgraveret modtagerens navn.

Medaljen blev indstiftet 31 jul 1801 på Admiralitets Collegiets forestilling og uddelt 1802 på årsdagen for slaget. Den blev givet i guld til de officerer af Land- og Sæetaten, der havde deltaget i kampen. I sølv blev den tildelt de af det øvrige personel, som særligt havde udmærket sig. Kommandør Olfert Fischer fik medaljen med brillianter på øskenen.

Da man nærede betænkelighed ved at lade månedsløjtnanter og de frivillige bære medaljen efter at de var hjemsendt, fik disse medaljen uden øsken, så den ikke kunne bæres.

Uddelingen foregik under højtidelige former den 2.april 1802. Sø- og landofficererne var tilsagt til møde i Kongens palæ på Amalienborg i deres stadsuniform og modtog medaljen af Kronprinsen. Øvrigt hjemmeværende personel modtog medaljen i Collegiets bygning på Bremerholm.

(HIS)

Undervisningsmidlerne skal studeres

Forsvarskommandoen har nedsat et permanent kontaktudvalg vedrørende undervisningshjælpemidler i forsvaret. Det har repræsentanter for varnscheferne, Hjemmeværnet og Militærpsykologisk Tjeneste.

Undervisningshjælpemidler gennemgår en hastig udvikling. Der stilles stadig større krav til uddannelsesplanlæggere og instruktører med hensyn til organisation og valg af undervisningsmetoder. Forsvaret har søgt at løse problemerne i forbindelse med at effektivisere uddannelsen ved at indpasse de moderne hjælpemidler som film, billedbånd, internt TV, sproglaboratorier og programmeret undervisning i uddannelsen.

Det bliver udvalgets opgave at tilvejebringe en hensigtsmæssig samordning inden for forsvaret i alle spørgsmål af fællesvarns-interesse vedrørende undervisningshjælpemidler. Det skal holde sig orienteret om udviklingen vedrørende undervisningshjælpemidler, afprøve dem og fremsætte forslag til anskaffelser.

Kontaktudvalget kan efter behov supplere sig med repræsentanter for andre myndigheder i forsvaret eller indkalde repræsentanter til høring i særlige spørgsmål. Det skal afgive en rapport en gang om året, men kan i øvrigt fremsende forslag og redegørelser når som helst.

(MST)

Isforstærkning af inspektionsskibe

Chefen for Søværnet har henstillet til Forsvarskommandoen, at der foretages yderligere isforstærkning af inspektionsskibene, i første omgang på inspektionsskibet INGOLF under det igangværende periodiske eftersyn. Inspektionsskibene blev i sin tid bygget i over-

ensstemmelse med højeste finske krav om isforstærkning. Disse krav er senere blevet skærpet, og de med inspektionsskibene indhøstede erfaringer for sejlads i farvande med storis bekræfter ønskeligheden af yderligere skrogforstærkning.

Søværnets Materielkommando har givet en redegørelse for mulighederne for og omkostningerne ved en skrogforstærkning af samtlige inspektionsskibe i forbindelse med periodiske eftersyn. Det fremgår af redegørelsen, at vægthensyn ikke tillader en fuldstændig forøgelse af klædningspladernes tykkelse til de i dag gældende dimensioner for højeste isklasse for handelsskibe, der er baseret på ekstreme isforhold i den nordlige del af Østersøen.

En mindre skrogforstærkning fra spant 70 og forefter og mellem ca. 1 m over til ca. 2 m under vandlinjen vil væsentligt forbedre skibets sejlegenskaber og modstandsdygtighed ved sejlads i is. Det vil koste ca. 1 million kr., der ikke kan dækkes af Søværnets Materielkommandos budget, og det vil medføre en betragtelig forlængelse af eftersynets varighed.

Det er på denne baggrund, at Chefen for Søværnet har sendt henstillingen til Forsvarskommandoen. (MST)

Behov for flere inspektionskuttere

Grønlands Kommando mener, at der er behov for mere kuttermateriel. Kontrollen med laksefiskeriet har i år været krævende særligt for inspektionsskibene og inspektionskutterne. Da inspektionen af laksefiskeriet også næste år formodes at ville nødvendiggøre ekstraordinær indsats, overvejer kommandoen i en periode i 1972 at stationere en inspektionskutter i Godhavn. I så fald vil kutteren også få til opgave at føre kontrol med hvalfangsten.

Resultatet af inspektionskutteren MAAGENS opmålinger i Kap Farvel-området i september og oktober ventes at være klar til brug for Grønlands Kommando i løbet af vinteren. En intensivering af de sejlene enheders fiskeriinspektion vil derefter være mulig, og samarbejdet mellem fly og skibe i inspektionstjenesten vil kunne udbygges.

Inspektionskutteren MAAGEN udsejlede i juli kvartal en distance på 500 sømil, cirka 9.300 km, i farvandsovervågning på inspektion og i anden tjeneste. Kutteren besøgte bl.a. Isbjørnesø i Carey-øgruppen

vest for forsvarsområdet i Thule. Chefen, kaptajnløjtnant E.H.Bengtzen, fornyede flaget på søn assisteret af sergent E.Nielsen og de grønlandske konstabler K.Lindehann og D.Schultz. Meddelelse herom blev nedlagt i varden ved flagmastens fod og en plade med inskription blev fastgjort på masten. (GLK)

Orientering om torpedospørgsmål

I de tekniske institutioners tid blev der ved Søminevæsenets Torpedosektion holdt orienteringsmøder for torpedopersonel i ledende stillinger, benævnt SATO møder.

Denne møderække er nu fortsat med Søværnets Våbeninspektør som koordinator og formidlende myndighed. Således holdtes 9.-10. november et møde på Torpedostation Kongsøre, hvor Søværnets Materielkommando, Kongsøres tekniske afdeling, Søværnets Våbeninspektør, eskadrer og flådestationer var repræsenteret med i alt 21 mødedeltagere.

Der var megen interesse for en sådan tværgående orientering, der på dagsordenen havde: Teknisk og vedligeholdelsesmæssig udvikling, nyt materiel, orientering fra eskadrerne, personsituationen og fremtidige planer. Flere emner blev taget op til videre foranstaltning, og der var enighed om at fortsætte møderækken efter behov eller mindst én gang om året. (VBI)

Fordeling af indkaldelseshold OKT 1971

Af de 702 værnepligtige, der 14. og 15. oktober mødte til tjeneste på Søværnets Eksercerskole, er der til befalingsmandsuddannelse udtaget 33 sergentelever (20 artilleri og 13 maskin) og 79 korporalelever. De øvrige værnepligtige skal den 14.januar erstatte værnepligtige, som hjemsendes fra skibe og landtjenestesteder, idet dog værnepligtige, der er udtaget til tjeneste i Grønland og på Færøerne, påregnes at oprejse medio december.

Sergenteleverne er tilkommanderet Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole den 2. december og korporaleleverne tilkommanderes Søværnets Konstabelskole 14. januar. (MST)

Sovjetiske og Warszawapagt-øvelser

I dette efterår er det 10 år siden, at øvelser i Warszawapagt-regi påbegyndtes. Man har efterhånden vænnet sig til, at disse øvelser tager til i styrke og omfang. Warszawapagten spiller en stor rolle for den sovjetiske planlægning, for SALT-forhandlingerne, for bestræbelserne på at afholde en europæisk sikkerhedskonference og for evt. aftaler om gensidige afbalancerede troppereduktioner.

De største Warszawapagtøvelser fandt sted i Polen og Østtyskland i forbindelse med oprettelse af Berlinmuren i 1961. Senere har Warszawapagt-øvelserne været afholdt overalt inden for Warszawapagtområdet med deltagelse af to eller flere lande, idet øvelsesledelsen officielt er gået på skift mellem de forskellige deltagerlandes forsvarsministre.

Øvelsesvirksomheden holdt en pause i 1968 og 1969 som følge af besættelsen af Tjekkoslaviet. I foråret 1970 startede øvelsesaktiviteten igen. Den store øvelse "Våbenbroderskab" blev afviklet i Østtyskland, idet Kreml fejrede Lenins 100 års fødselsdag, 25 årsdagen for sejren over Tyskland og 15 årsdagen for Warszawapagten. 10-12 sovjetiske divisioner deltog endvidere i en øvelse i Hviderusland. Disse øvelser omfattede afværgelse af fjendens angrebsoperationer, overgang til offensiv med efterfølgende omgruppering, indsættelse af 8000 mand luftlandetropper, indsættelse af kærnevåben på tredje øvelsesdag, skarpskydning og en afsluttende parade i Minsk. Øvelserne på land efterfulgtes af en sømilitær øvelse "Ocean", der blev gennemført i midten af april. Med denne demonstration viste Sovjetunionen, at den var ophørt med at være en ren landmagt. Også året 1971 var et jubilæumsår: Den 24. partikongres fandt sted og samtidigt var det 30 årsdagen for Sovjets indtræden i 2. Verdenskrig. Sovjetiske styrker afholdt øvelser i Ukraine og ved Sortehavskysten (Øvelse Syd). I denne øvelse deltog endvidere de strategiske raketstyrker. Forsvarsminister Gretchko overværede øvelsen og besøgte bl.a. de sovjetiske flådestyrker i Middelhavet.

Såvel Warszawapagtøvelser som øvelser afholdt af sovjetiske styrker har igennem årene vist det samme forløb: Et overfalds-angreb af fjendtlige (vestlige) stridskræfter bliver bragt til standning af egne tropper. Efter omgruppering og fremføring af friske styr-

ker vinder egne styrker initiativet, som udnyttes til offensiv, operativ kampledelse af egne styrker, der angriber i dybden, indtil manøvren afsluttes med egen sejr. Ved øvelsernes afslutning holdes den obligatoriske afslutningsparade, hvor samtlige forsvarsministre fra Warszawapagtstaterne er æresgæster.

Visse generelle træk præger øvelserne, hvad enten der er tale om Warszawapagtøvelser eller sovjetiske øvelser. Det er bl.a. improviseret afværgning af fjendens angreb med relativt svage styrker, gennemførelse af alarm- og mobiliseringsforanstaltninger, hurtig afmarch af store troppestyrker til udgangsstillinger, tilførsel af tropper og materiel gennem lufttransport, gennemførelse af hurtige bevægelige angrebsoperationer med panserstyrker med stærk luftstøtte, overgang fra konventionel til atomar kamp, gennemførelse af taktiske luftlandinger og fægtningskydninger.

Den faglige dygtighed i de sovjetiske strategiske og operative føringsorganer kan ikke betvivles. De mest moderne føringsmidler bliver stillet til deres rådighed. Uddannelsesgraden og kampværdien af de sovjetiske styrker har igennem årene nået en optimal standard og en yderligere stigning kan næppe forventes. (MST)

Indland kort

Grønlands Kommandos fly C-54, fløj den 10. november fra forsvarsområdet i Thule til vejrstation Nord på Nordøstrundingen. Ruten gik langs Grønlands nordkyst og undervejs overfløj man Hans Ø i Kennedy Kanalen i lav højde.

Den 14. december holder forsvarsministeren møde på Frederiksberg Slot med talsmænd for værnepligtige menige fra hele forsvaret. Talsmændene mødes dagen i forvejen på Høvelte infanterikaserne for at drøfte dagsordenen.

Civilundervisningsdistrikt Holmen har i løbet af det sidste år ført 107 elever op til eksamen som led i navigationsundervisningen, der gennemføres dels i land og dels på skibene. Sidst tilkomne undervisningssted er kongeskibet DANNEBROG, hvor 12 elever bestod prøven i august.

Orlogsprovsten har ved en gudstjeneste i Grønnedal indsat pastor P.Stokholm som orlogspræst. Det blev overværet af personel fra kommando og flådestation samt fra inspektionsskibet HVIDBJØRNEN, inspektionskutterne MALLEMUKKEN og MAAGEN.

Minelæggeren MØEN, der for tiden er skoleskib for sergent- og konstabelelever har netop været på rutinebesøg i Horten og besøger nu Amsterdam 11. til 15. december. Det er sammenfaldende med general-konsul dr. jur. Ivo Møllers 50 års konsul-jubilæum.

Orlogskutteren BARSØ har opbragt to vesttyske rejekuttere 4,5 sømil inden for fiskerigrænsen ved Rømø. I Tønder ret fik de bøder på henholdsvis 1.000 og 4.000 kr. og konfiskeret fangst og redskaber til en værdi af 2.000 kr.

Der er ingen risiko som påstået for, at Holmens Kirke skal styrte sammen på grund af udgravningerne til udvidelse af Nationalbanken, siger civilingeniør C.T Winkel. Han er ekspert i grundvandsproblemer.

Kattegats Marinedistrikt vil indskærpe fiskeriorganisationerne, at sprængfarlige genstande ikke må tages med i havn. Det sker efter, at en engelsk flyvebombe på 100 kg fik lov til at ligge på kajen i Hanstholm, mens der blev arbejdet med gaffeltrucks.

Udland kort

Efter 18 års virksomhed lukkede NATO hovedkvarteret på Malta den 26.november. Det skete uden ceremoniel af nogen art.Hovedkvarteret oprettes nu i Napoli.

Landingspladsen på den britiske flådes hjælpeskib GREEN ROVER er almindeligvis kun til helikoptere, men fornylig er der gjort forsøg med at bruge den til en Hawker Siddeley V/STOL "Harrier" jetjager. Det skete, mens skibet lå på Themsen, og den lodrette start og landing gik fint.

Under den nye femårsplan vil Sovjet forøge handelsflåden med

40 procent og modernisere havnene i Murmansk, Nakhoga ved Stillehavet m.fl. Der skal også bygges en serie tankskibe på op til 150.000 t og specialfartøjer på 100.000 t.

Indien har flere orlogsskibe end Pakistan. Her er tallene med Indien først: Hangarskibe 1 (0), krydsere 2 (1), destroyere 3(2), eskorteskibe 9(4) og ubåde 4(4). Indiens marine er på 40.000 mand, Pakistans på 10.000.

Amerikanske kilder oplyser, at Sovjet netop er gået igang med at bygge Polaris-ubåd nr.42. Det har vakt bekymring i Pentagon, fordi russerne dermed overgår den amerikanske styrke på 41 Polaris-ubåde.

Der er indgået kontrakt med Lockheed-fabrikkerne om udvikling af en ny ubådsraket med en rækkevidde på 10.000 km. De skal installeres i Poseidon-ubådene, men det overvejes at bygge en helt ny klasse ubåde. Kontrakten er på 25 mill.dollars.

NATO følger med opmærksomhed udbygningen af Sovjets havforskningskibe - der er nu over 200, det er flere end alle andre lande i verden har tilsammen. Det noteres også, at fiskefabrikskibene bliver større og større - de nyeste kunne f.eks. medføre 14 landgangsfartøjer.

Kina er begyndt at opbygge en stor handelsflåde. Der er bestilt 4 fragtskibe og 10 skibsmaskiner i Jugoslavien. Desuden har Peking rettet henvendelse til polske skibsværfter.

På Pitcairn-øen i Stillehavet mødtes fornylig boghandler Maurice Bligh, efterkommer af løjtnant Bligh fra det berømte skib BOUNTY, med Thomas Christian, efterkommer af styrmand Christian, der ledede mytteriet. Øen har kun forbindelse med omverdenen et par gange om året.

Det sovjetiske forskningskib PROFESSOR SUBOV er sejlet fra Leningrad til fransk Guyana med et hold sovjetiske og franske forskere, som skal foretage raketopsendelser for at undersøge atmosfærens øverste lag.

Flådens mærkedage

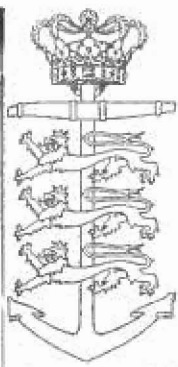
Det i 1670 oprettede "Marinerkompagnie" (senere "Marinerregimentet" eller "Soldatesquen") overgik den 12.december for 280 år siden fra Søværnet til Hæren. Regimentet blev ophævet i 1809.

Den 14.december 1971 er det 60 år siden Marinens Flyvevæsen blev oprettet med premierløjtnant Ullidtz som leder af den første marineflyveskole.

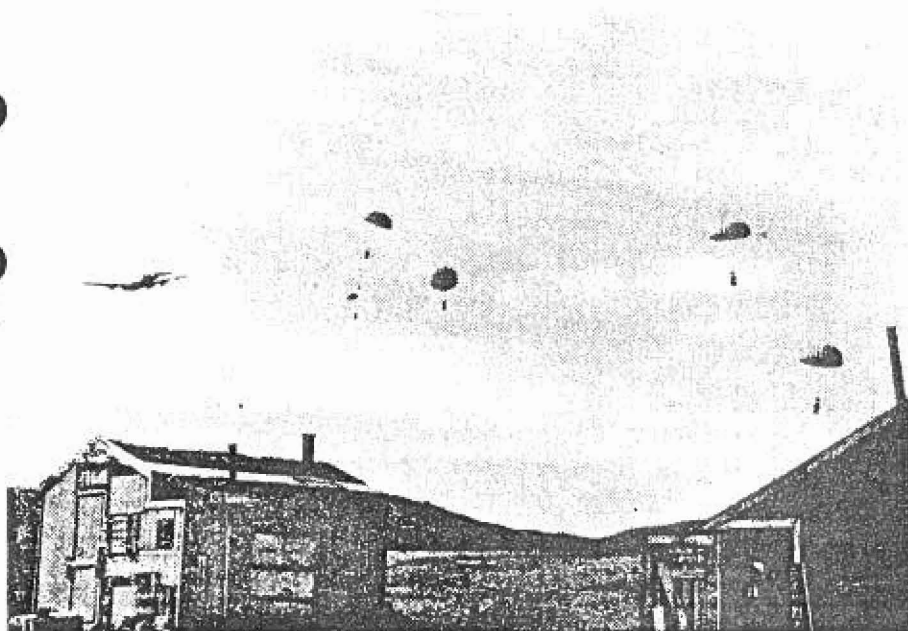
Marinens Flyvevæsen blev i medfør af forsvarslovene 1950/1951 sammenlagt med Hærens Flyvetropper til Flyvevåbnet.

"Grønnegaards Havn" - d.v.s. Flådens leje syd for nuværende Knippelsbro på Amagersiden - blev den 18.december for 415 år siden af Kong Christian den III overdraget til staden København efter at flåden var flyttet til "Krabbeløkken" på det senere Bremerholm. (Før benyttelsen af "Grønnegaards Havn" lå flåden i "Røvehalegattet" bag Slotsholmen).


Thøstrup



SØVÆRNS- ORIENTERING



Julegaver
med faldskærm.

I denne måned har slødepatruljen SIRIUS fået to tons forsyninger nedkastet i frit drop og et ton nedkastet med faldskærm. Flyvningen, der skete i forbindelse med nedkastning af post til Scoresbysund samt Daneborg og Danmarkshavn vejrstationer, blev foretaget af flyvevåbnets C 54 fly fra Vørlose med mellemlandinger på Mestersvig flyveplads. Den foregik i udmærket vejr, men - da Østgrønland jo har mørketid - havde modtagerne tændt kraftige bål for at markere dropzonen.

Forsyningerne kom godt ned og slødepatruljen SIRIUS har meddelt, at indholdet var i lige så fin stand, som var det afleveret af et postbud ved døren. Som bevis herpå kan nævnes, at beholdningen af friske æg var uden den mindste revne. Skulle man endelig kritisere, siger slødefolkene over radioen, var det, at grøntsagerne var lidt frosne, fordi det tog nogen tid at samle forsyningerne sammen og køre dem hjem pr. hundeslæde. Der var 33 graders kulde, da forsyningerne blev kastet.

Det lykkedes også i år at finde juletræet, skønt man havde

glemt at sætte en cykellygte i toppen.

Slædepatruljen håber at få de fleste slædehold samlet i hovedkvarteret selve juleaften, men det er udelukkende af selskabelige grunde, for slædeholdene er sandelig indstillet på at holde juleaften i telt midt på isen. Men så bliver menuen ikke gåsesteg, som i hovedkvarteret, men pemikan og brevsuppe. (MST)

Hollandsk kulance

I juni måned fik en Skagen-fisker ødelagt nogle makreldrivgarn i farvandet nordvest for Grenen. Fiskeren havde observeret et skib, formentlig en ubåd, kommende vest fra, og forsøgte forgæves at vinke af.

Derefter indgav han anmeldelse til Fiskeriministeriet, som rutinemæssigt oversendte sagen til Chefen for Søværnet. Da der kun kunne have været en hollandsk ubåd i farvandet på det aktuelle tidspunkt, sendtes en forespørgsel til den hollandske ambassade om, hvorvidt de hollandske myndigheder ville dække den opståede skade på 700 kr.

Ambassaden har nu svaret, at det hollandske fiskeriministerium er villig til at dække skaden, skønt "man ikke er overbevist om, at den hollandske ubåd har forårsaget den".

Fiskeren har derefter fået tilsendt beløbet. (MST)

Administrationscenter på Odden indvies

Den 22. september indviedes Marinestation Sjællands Oddes nye centerbygning "Oddens perle", som den kaldes. Centerbygningen blev bl.a. bygget for at afløse den efterhånden faldefærdige kostforplejningsbygning, der stammede fra kasernen for besætningen til det tyske sømålsbatteri på Odden fra 1943. Færdiggørelsen af centerbygningen var den anden fase i den byggeudvikling, der har fundet sted på marinestationen siden 1968.

Den første fase var, at den oprindelige offentlige vej til spidsen af Odden, der løb lige forbi kasernebygningerne og endte i en offentlig parkeringsplads ved indgangen til skolebatteriet, blev konverteret til en ren stationsvej, idet en ny offentlig vej blev anlagt ca. 50 m længere mod vest på landtangen. Også den nye vej ender i en offentlig parkeringsplads med direkte nedgang til spidsen af Odden,

hvor Kattegatssvømningerne i midten af 30-erne havde deres udgangspunkt nede på stranden. Med indflytningen i centerbygningen JESSEN, blev det oprindelige orlogshjems funktioner i bygningen BAK flyttet over i denne bygning.

Den tredje og sidste fase af helhedsløsningen er nu ved at være afsluttet, nemlig indretningen af bygningen BAK som marinestationens administrationscenter. Overdragelsen til stationen af bygningen efter en gennemgribende ombygning til sit nye formål vil finde sted ultimo december eller primo januar, idet den nøjagtige dato for indflytningen afhænger af, hvornår K.T.A.S. har fået installeret de nødvendige telefoner. I bygningen er der blevet indrettet sekretariat og kontorer for Marinestation Sjællands Odde samt kontor til materielkommandoens systemkontrol, der på marinestationen gennemfører alle ladnings- og bestemmelsesskydninger samt kontrolskydninger for færdig ammunition for Søværnet.

Med BAK-bygningens færdiggørelse og overflytning af marinestationens administration til de nye kontorer, er der klar til den videre sanering og reorganisering af kasernebygningerne WILLEMOES, ROTHE, SOLAND og HELDAL. Denne sanering vil forhåbentlig kunne afsluttes i løbet af foråret.

Når reorganiseringen er fuldstændig afsluttet, vil hele kaserneområdet bestående af centerbygningen JESSEN og kasernebygningerne WILLEMOES, ROTHE, SOLAND og HELDAL være omgivet af græsplæner, beplantninger og med badestrand blive marinestationens rekreative center, der kun kommer til at indeholde underbringelsesmæssige funktioner.

(MAS ODD)

Motorstop på Alouette - helikopter

Under en flyvning med inspektionsskibet HVIDBJØRNENS helikopter den 2. december fra Godthåb til inspektionsskibet HVIDBJØRNEN ud for indsejlingen til Sdr. Strømfjord mødtes så dårligt vejr, at det blev besluttet, at helikopteren skulle flyve til Holsteinsborg, der samtidig var skibets bestemmelsessted. Helikopteren blev tanket i Sukkertoppen, og flyvningen til Holsteinsborg forløb normalt.

Efter landing i Holsteinsborg skulle helikopteren flyttes, og under "taxi-ing" stoppede motoren uden forudgående varsel. Den påfølgende nødlanding forløb efter omstændighederne normalt. Efter "touch-down" drejede helikopteren 60° til styrbord på den isede over-

flade. Efter afmontering af rotorbladene blev helikopteren på lastvogn transporteret til inspektionsskibet HVIDBJØRNEN, der i mellemtiden var ankommet til Holsteinsborg.

Efter ombordtagning blev motorskift foretaget, og helikopteren er nu atter flyveklar.

Årsagen til motorstopet er endnu ikke fuldt opklaret, men visse ting peger på vandforurenset brændstof. (SVF)

Orienteringer af menige under rekrutuddannelsen

Under den første uddannelse på Søværnets Eksercerskole gives der udover undervisning ifølge uddannelsesplan en række orienteringer til de menige. Da der er fundet enkelte tegn på manglende kendskab til denne aktivitet, bringes følgende oplysninger herom.

Umiddelbart efter mødet ved eksercerskolen får såvel konstabelelever som værnepligtige orientering i velfærdstjeneste, socialrådgivning, kirkelig betjening i Søværnet samt i fritidsmuligheder. Endvidere gives foredrag om fremandskorpset med filmforevisning. Som nyt er der på de senere skoler også givet foredrag om Grønlands Kommando.

I faget tjenestekendskab orienteres om uddannelsen i Søværnet, om samarbejdsordningen og om narkotikaproblemer. For konstabelelever gives tillige orientering om idrætsarbejdet i Søværnet og generelt om tjenesten i Søværnet.

Til de værnepligtige, der er bestemt til tjeneste ved Grønlands Kommando afholdes senere på skolen en særlig orientering om forholdene på Grønland, ligesom der til værnepligtige bestemt til tjeneste ved Færøernes Kommando holdes foredrag om Færøerne.

Under forskolen gives orientering for konstabelelever af operatørlinien og korporalelever om tjenesten ved Søværnets Konstabelskole og for konstabelelever af teknikerlinien om skoleskibstogter. For korporalelever afholdes endvidere orienteringer ved de respektive tjenesteinspektører om de enkelte tjenestegrene. Under forskolen gives foredrag for værnepligtige til sejlene tjeneste vedrørende eskadrers opgaver og evt. om sejlplaner. (MST)

Julehilsen til adoptionsbyen

Inspektionsskibet FYLLA har sendt en julehilsen til adoptionsbyen Esbjerg.

Skibet fortæller, at den nedsatte julekomité om bord endnu ikke er færdig med de sidste detaljer, men alt er forberedt til en festlig og højtidelig jul. Lillejuleaften pyntes juletræerne i messerne og på opholdsbanjen, og cafeteriet udsmykkes med julepynt og gran-grene, der ventes at ankomme med inspektionsskibet VEDDEREN. Selve juleaften ventes skibet at ligge ved kaj i Solmunde Fjord, populært kaldet "Costa del Solmondur", under forudsætning af, at det ikke kaldes ud på redningsmission.

Menuen vil være andesteg med alt tænkeligt tilbehør og rødvin og som dessert ris á la mande. Befalingsmænd og menige spiser hver for sig, men samles i cafeteriet eftermiddagen for at ønske hinanden glædelig jul og synge nogle julesalmer.

Alle om bord i inspektionsskibet FYLLA sender sine bedste ønsker for julen og det nye år til adoptivfædrene i Esbjerg. Vi beklager dybt, at vi ikke har lejlighed til at fejre højtiden i deres dejlige by, slutter skibet sin julehilsen. (FYLLA)

Julegaver til færøske børn

I flere år har direktør Johs. Rønberg, Rønberg Legetøj, stillet et stort parti legetøj til rådighed for det inspektionsskib, der udfører fiskeriinspektions- og stationstjeneste i færøske farvande i juleperioden.

Igen i år har direktør Rønberg stillet legetøj til rådighed for "operation julemand". Legetøjet er på vej til inspektionsskibet FYLLA, som vil fordele gaverne til færøske børn, der er indlagt på hospitaler og plejehjem i juleperioden. (MST)

Søredningsbillede efterlyses

Udstillingen "Både i Forum" holdes i dagene fra 5. til 13. februar. I lighed med tidligere, vil Søværnet også denne gang deltage med sin stand, der viser sider af Søværnets virke.

I den forbindelse efterlyser udstillingens arrangører farvefotografier eller farvedias til fremstilling af nyt billedmateriale om Søværnet, og ganske særlig billeder fra søredningsaktioner. Billederne bliver ikke beskadiget og returneres til ejeren. Eventuelle tilbud om lån kan sendes til Marinestaben, Uddannelsessektionen, - helst inden medio januar.

(MST)

Indland kort

Godt 400 af Søværnets personel holder jul uden for landets grænser. Det er personel fra inspektionsskibene VEDDEREN og FYLLA, personellet i Grønland og på Færøerne, i udenlandske stabe og på kursus.

Den nye chef for de allierede flådestyrker i Østersøområdet, COMNAVBAITAP den tyske viceadmiral W.Meentzen, har aflagt tiltrædelsesbesøg hos Chefen for Søværnet.

112. Torpedobådsdivision, der består af torpedobådene HAVKATTEN, GLENTEN og FALKEN har i dagene 10. til 13.december aflagt rutinebesøg i Wilhelmshafen.

51 elever har bestået henholdsvis teknisk og udvidet teknisk forberedelseseksamen på Forsvarets Civilundervisnings kursuscenter på Holmen. To elever fik 13 i karakter, den ene i skriftlig regning, den anden i mundtlig dansk.

Den 14.december mindedes Korsør Marineforening ved kranse- nedlægning årsdagen for torpedobåden SVERDFISKENS minesprængning i Store Bølt i 1918. Ved ulykken omkom 8 besætningsmedlemmer.

Chefen for Søværnet har på Forsvarskommandoens anmodning udarbejdet en oversigt over de studiegrupper af organisatorisk, operativ og materielmæssig art, som er nedsat under Marinestaben. Det er bemandingsudvalget, uniformsudvalget og flytteudvalget.

Slødepatruljen SIRIUS hold 2 mistede den 25.november sine hunde og sløden under passage af en bred revne i isen. De to mænd gik

over 100 km i 4 døgn, før de nåede nærmeste depot. Hunde og slæde blev fundet i god behold nogle dage senere.

Udland kort

Et af den norske flådes nye landgangsfartøjer, der er under bygning i Bergen, sank pludselig af ukendte årsager. Der skete betydelig materiel skade. Det er det andet fartøj i en serie på 5.

Den tredje atomdrevne polaris-ubåd til den franske flåde, LE FOUDROYANT, 7.500 t, er blevet søsat i Cherbourg. Der er endnu to under bygning.

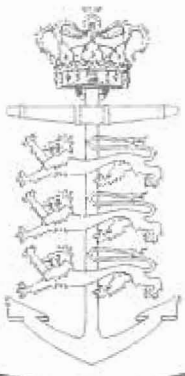
Østrigs socialdemokratiske forsvarsminister, brigadegeneral Karl Lütgendorf mener, at landet skal forsvare sig ved grænserne. Dermed er han kommet i strid med hærchefen, general Albert Bach, der mener, at et forsvar kun er muligt i bjergene. Østrigs hær er på 50.000 mand, der ved mobilisering kan øges til det tredobbelte.

Efter 8 års forhandlinger får fiskerne i Sydslesvig nu en årlig godtgørelse for tab af fangstområder i den vestlige del af Østersøen, sålange de benyttes til skydeøvelser af den vesttyske marine.

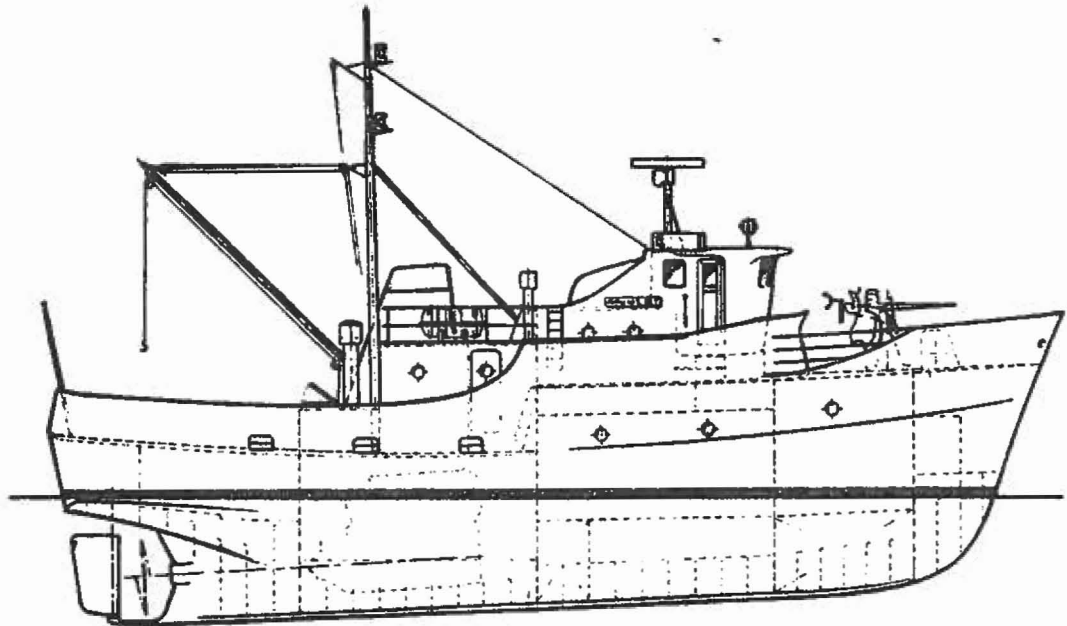
6 sovjetiske forskningsskibe og 17 flydebøjer med instrumenter overvåget af EDB-maskiner i forskningsskibene DMITRIJ MENDELEJOV og AKADEMIK KURTJATOV har fastslået, at det er en myte, at der skulle eksistere en nordatlantisk havstrøm fremkaldt af passatvindene.

Fra endnu et østland er fiskene dukket op på fiskefelterne i Nordatlanten. Et rumensk fiskeriskib fra Tulaur med ca. 100 mands besætning er observeret ud for Lofoten.


Thøstrup



SØVÆRNS- ORIENTERING



Nye kuttere til Marinehjemmeværnet

De to nye kuttere til Marinehjemmeværnet er nu færdigprojekterede, og der er udover de nødvendige tegninger udarbejdet en omfattende specifikation med nærmere oplysninger og krav om byggemåde, indretning, kvalitet af materialer m.m.

Fartøjerne bygges af stål med styrehus og bestik af letmetal. Kutternes hoveddimensioner er følgende: Længde overalt 19,75 m, største bredde 5,70 m, dybgang agter 2,50 m og displacement ca. 80 tons. Fartøjerne inddeles af 5 tværskibsskodder i 6 vandtætte rum, nemlig forpeak, forreste mandskabsbanje, agterske mandskabsbanje, maskinrum, storesrum og styremaskinrum.

Beboelsen består af et 4-mands lukaf i forskibet samt en kombineret sove- og opholdsbanje med køjeplads til 6. Herudover er der i bestiklukafet indrettet 2 søkøjer således, at der i givet fald vil kunne underbringes 12 mand om bord. Der bliver indvendige passager mellem alle opholds- og beboelsesrum.

Fartøjet tænkes udstyret med 20 mm maskinkanon, oliefyr, hydraulisk styremaskine, radar, ekkolod, kutterradiostation, 2 VHF-stationer med henholdsvis militære og civile frekvenser, projektor og roterende ruder. Kabyssen udstyres med komfur og køleskab.

Tegninger og specifikationer er udsendt til 18 danske og færøske værfter, og deres tilbud blev afleveret inden den 15. december. Det kan endnu ikke siges hvilket værft, der kommer til at bygge kutterne. Den endelige afgørelse ligger i Forsvarsministeriet, men Marinehjemmeværnet håber at have kontrakten underskrevet inden udgangen af januar. (MEV)

Vellykket forsøg med redningsmidler

I dagene 27. til 29. november holdtes forsøg med redningsmidler i Davisstrødet ud for Arsuk. I forsøget deltog Grønlands Kommando, inspektionsskibet HVIDBJØRNEN, inspektionskutterne MAAGEN og MALLEMUKKEN, helikoptergruppe HVIDBJØRNEN samt Flyvevåbnets C 54 fly. Som observatører deltog repræsentanter for Marinestaben, Grønlandsfly og flere civile myndigheder i Grønland.

Formålet med forsøget var at afprøve radionødsendere til hurtig lokalisering af skibbrudne, at vurdere overlevelsesmulighederne i en gummiredningsflåde af Søværnets standardtype ud fra praktiske forsøg med personelophold i flåden på åbent hav i mindst tre døgn og at vurdere udrustning, der er fremkommet siden Søværnets forsøgsrække i Nordsøen i perioden 1963 til 1969.

Redningsflåden blev udsat den 27. om formiddagen i en afstand af 20 sømil fra land. Den var bemannet med 7 mand, der skulle opholde sig i flåden i 36 timer. Vejret var ved øvelsens begyndelse godt med relativ kraftig dønning. Der var hele tiden temperatur under nulpunktet. Efter 5-6 timers forløb blev antallet af personer indskrænket til 5. Om aftenen blev flåden, da der var en meget dårlig vejrudsigt, taget på slæb ind til Grønnedal, hvor forsøget afsluttedes næste aften.

Forsøget med radionødsendere holdtes samtidig. Det viste sig meget overbevisende, at såvel redningsmidler som skibe bør være forsynet med nødradiosendere af tilsvarende eller lige så effektive typer. Det var meget let og hurtigt at pejle sig ind på nødsenderne.

Der er nu ved at blive udarbejdet en rapport til Chefen

for Søværnet. Den vil formentlig også være af stor interesse for mange andre myndigheder. (MST)

Værnepligtiges arbejdstid beskrives

En arbejdsgruppe under Forsvarets Personeludvalg har fået til opgave at beskrive de militære tjenestevilkår, fritid, vagter, udrykninger m.m., sammenlignet med militærnægternes tjenestevilkår.

I maj 1969 afgav en arbejdsgruppe nedsat af indenrigsministeren en sådan redegørelse for de værnepligtiges forhold i forsvaret og ved civilt arbejde. I redegørelsen var bl.a. angivet det samlede antal timer, som værnepligtstjenesten under de daværende vilkår gennemsnitligt lagde beslag på. For at kunne føre denne redegørelse á jour, er det nu nødvendigt at indhente nye oplysninger.

Chefen for Søværnet har derfor bedt 12 landtjenestesteder og skibe om at foretage en beregning af den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for de værnepligtige. Ved arbejdstid forstås normal daglig arbejdstid samt vagttjeneste og øvelser, der ligger uden for denne, mens den tid, de værnepligtige har beredskabstjeneste, d.v.s. landlov uden rejsetilladelse og frihed om bord under sejlads, ikke skal medregnes. Friheder i orlovsperioder i forbindelse med højtider skal heller ikke medtages ved beregningen.

De tjenestesteder, der skal udarbejde redegørelsen, er Søværnets Eksercerskole, Søværnets Konstabelskole, Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, Stevnfort, Flådestation Korsør, Flådestation Grønnedal, Marinestation Anholt, fregatten HERLUF TROLLE, bevogtningsfartøjet RAN, inspektionsskibet VEDDEREN, torpedobåden SØBJØRNEN og minelæggeren SJÆLLAND. (MST)

Plan for uddannelse af våbenkontrolofficerer

Ved Søværnets Våbenskole er udarbejdet et forslag til våbenkontrolofficersuddannelse. Forslaget sigter på en efteruddannelse af officerer af A-linien inden for et integreret våbenområde og bygger på officersskolens uddannelse suppleret med 1-2 års tjeneste som subaltern officer. Uddannelsen tænkes på længere sigt koordineret med en operationsofficersuddannelse, og officerer af A-linien, taktisk linie, påregnes fremtidigt generelt at skulle gennemgå ét af disse

to kurser. Undtaget herfra bliver bl.a. officerer til tjeneste i undervandsbåde og helikoptere, som skal have specielle kurser.

Våbenkontrolofficerskurset tænkes at få en varighed på ca. 9 måneder og påregnes afholdt første gang fra april næste år til januar 1973.

Kurset opdeles i moduler af hensyn til nuværende officerer af A-linien, der allerede har modtaget en eller flere specialuddannelser inden for våbenområdet, og således ikke behøver at deltage i disse fag. Kurset består af moduler i følgende fag: Artilleri, mine, torpedo, antiundervandsbåd, bevogtnings- og nærforsvar samt dykning; hertil kommer generel indledning og afslutning.

Kurset kvalificerer umiddelbart eleverne til at forrette tjeneste som våbenkontrolofficer i følgende enheder: Torpedobåde, bevogtningsfartøjer, minefartøjer, inspektionsskibe og depotskibe. For at kunne forrette tjeneste som våbenkontrolofficer i Søværnets øvrige overfladeenheder samt på forterne, kræves yderligere et våbensystemkursus til den pågældende enhed. (Ca. 6 ugers varighed). (VBI)

Forhandlings- og aftaleret drøftet

Med henvisning til den mellem Forsvarsministeriet og det kontraktansatte militære personels organisationer trufne aftale, jf. KFF B.2-1971, har Sergentgruppens Fællesorganisation, Lokalafdeling Søværnet og Foreningen for Søværnets Konstabler henvendt sig til Chefen for Søværnet for at drøfte, hvorledes forhandlings- og aftaleretten skulle gennemføres i praksis i Søværnet.

Ved et orienterende møde i Marinestaben med nævnte organisationer, er det fra Marinestabens side fremført, at ifølge aftalens §§ 3 og 6 indgås aftaler om generelle løn- og ansættelsesvilkår alene mellem Forsvarsministeriet og organisationerne, medens forhandling efter bemyndigelse fra Forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde, kan føres af underlagte myndigheder; f.eks. kan nævnes, at Chefen for Søværnet har bemyndigelse til at forhandle uniformsspørgsmål og lejlighedsvis har haft bemyndigelse til at føre forhandlinger om generelle spørgsmål vedrørende tjenestetidstilrettelæggelse.

De enkelte chefer i Søværnet har således ingen bemyndigelse til at træffe aftaler og føre officielle forhandlinger af nævnte art. Det vil ikke være i overensstemmelse med aftalen, hvis organisatio-

nerne ønsker denne myndighed neddelegeret til lokale repræsentanter.

Forhandlinger (uformelle drøftelser) om arbejdsvilkår m.v., hvorom der ikke kan indgås aftale jf. aftalens § 8, kan derimod føres af de myndigheder, der har beføjelser til at træffe bestemmelse på området.

Dette område omfatter bl.a. opgaver, organisation, uddannelse og tjenestetilrettelæggelse m.v.

Endvidere kan organisationerne i henhold til aftalens § 10, også uden for området for aftaler træde i forhandling med såvel Forsvarsministeriet som underlagte myndigheder om ethvert fagligt spørgsmål. Disse spørgsmål kan således forhandles (drøftes) på alle niveauer inden for Søværnet, evt. i samarbejdsudvalget.

Afgørelsen af spørgsmål, der måtte ligge uden for chefens beføjelser, henvises til den besluttende myndighed. (MST).

Håndklæde og sæbe

Forsvarets Materielintendantur har udarbejdet et overslag over udgifterne ved opsætning af håndklædeholdere, rullehåndklæder og sæbeholdere i toiletrum inden for indkvarteringsområderne på Hærens etablissementer. Der er desuden foretaget en drifts- og anskaffelsesmæssig sammenligning mellem udgifterne til papirautomat-håndklæder og almindelige rullehåndklæder.

For at få en samlet vurdering, har Forsvarskommandoen nu anmodet Søværnets Materielintendantur om at fremsende udgiftsoverslag, der dækker Søværnets og Flyvevåbnets behov for tilsvarende inventar. (MST)

Indland kort

De seneste isrekognosceringer viser, at polarisen nu er nået rundt om Kap Farvel. Det er dog endnu for tidligt at sige, om Grønland får et vanskeligt storsår.

Chefen for Forsvarets Lægekorps, generallæge M.Winge, har sammen med Hærstabslægen og Flyverkommandolægen deltaget i den årlige ACE "Medical Conference" i SHAPE. Generallægen holdt et foredrag om "Civil-Military Medical Cooperation in Peace and War".

Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN og inspektionsskutterne MALLEMUKKEN og MAAGEN har holdt øvelse i at overføre gods og personel fra skib til skib i rum sø, en såkaldt "Replenishment at Sea"-øvelse.

Det endelige manuskript til den nye udgave af Grundbog for Orlogsgaster er nu færdig og tilsendt Statens Trykningskontor. Herefter kan det ventes, at bogen vil udkomme omkring 1.april.

Flådestation Korsørs håndboldhold, der vandt Søværnets landsomfattende turnering, er blevet fejret ved en reception på flådestationen. Chefen, kommandør E.Wolfhagen, takkede holdet for fremragende indsats.

Den grønlandske politibetjent Anders Kielsen fra Frederikshåb har givet samtlige grønlandske værnepligtige på Flådestation Grønnedal en orientering om militær retspleje og straffelov. Bagefter fik de grønlandske gaster svar på mange spørgsmål.

Marinestaben sender alle læsere af Søværnsorientering de bedste ønsker om en glædelig jul.

Til de som måtte være på post i højtiden føjes ønsket om en god og rolig vagt.

Næste orientering kommer i den første uge af januar.

Udland kort

Et gensidigt vesttysk-sovjetisk flådebesøg i henholdsvis Leningrad og Kiel (evt. Hamburg) skal være under overvejelse. I Bonn siger man, at det nok må vente til maj, når den forventede traktat mellem de to lande er ratificeret.

I de kommende fem år skal det syenske forsvarspersonel på ca. 50.000 mindskes med 2.500. Det skal ske gennem naturlig afgang - personellet er på forhånd garanteret, at ingen vil blive afskediget.

Det er nu aftalt, at Sydafrika med portugisisk hjælp vil bygge seks korvetter med de mest moderne raketsystemer. Det sker som et led i moderniseringen af den sydafrikanske flåde.

Norges Befalslag, Luftforsvarets Befalsforbund og Norsk Tjenestemannslag, der repræsenterer 15.000 af forswarets 24.000 ansatte, kræver en del militære stillinger gjort til civile. Det gælder bl.a. chefstillingen for personel- og organisationsafdelingen i Forsvarsdepartementet, der kræves trukket ud af Overkommandoens bygning i Huseby.

Sovjetiske ingeniører arbejder på udvikling af nye hydrofoilbåde og forbedring af de bestående typer, bl.a. BUREVESTNIK og TSIKLON. Man går mere og mere over til at udskifte den konventionelle dieselmotor med fly-turbiner og vand-dyser. Der er eksporteret hydrofoilbåde til Bulgarien, Ungarn, Egypten og flere andre lande.

Flådens mærkedage

Juleaften for 160 år siden strandede de engelske linieskibe SCT GEORGE og DEFENCE i hårdt vejr udfør Ringkøbing. Ca. 1400 mand omkom. Skibene tilhørte den engelske flådestyrke under vice-admiral sir James Saumarez som under Kanonbådskrigen opererede i danske farvande.

Planen til Bradbænken på Nyholm blev approberet for 245 år siden ved kgl. Resolution af 30. december 1726. Bradbænken, som betyder Kølhalingsplads, anlagdes to år senere over det sænkede, udrangerede orlogsskib ELEPHANTEN. På stedet, hvor den nuværende kaj med navnet Bradbænken ligger, fandtes den gang byggebeddinger.


Thostrup